

Nieuwe lof-sangen en geestelijcke liedekens

Bernardus Busschoff

bron

Bernardus Busschoff, *Nieuwe lof-sangen en geestelijcke liedekens*. Weduwe Theunis Jacobsz. Lootsman, Amsterdam ca. 1695 (17de druk)

Zie voor verantwoording: http://www.dbnl.org/tekst/buss006nieu01_01/colofon.php

© 2012 dbnl

Collos. 3. vers. 16.

Het Woordt Christi woone rijckelijck in u in alle wijsheydt: leert ende vermaent malkanderen, met Psalmen ende Lof-sangen, ende Geestelijcke Liedekens, singende den Heere met aengenaemheydt in uw' herte.

Aen de hoogh en wel-geboren Vrouwe, *Me-Vrouwe*, Margaretha Maria, geboren gravinne van Valckensteyn, Vrouwe en Douagiere van Brederode.

Me-Vrouwe,

ONder andere vergenoegingen die de goede *Godt* my gunt en geeft in mijne moeyelijcke bedieninge, zijnde als uyt-spanningen van het sware jock

dat ick met swacke leden trecke, stelle ick oock dese met goede reden, dat ick my som-wijlen magh vinden in uwer Genaden aengenaem geselschap, en hooren derselver gereysonneerde en verstandige discoursen, soo van andere Materien, als insonderheydt van saecken der Religie, waer van U *Genade* toont kennisse te hebben die raar is in dat geslachte, zijnde die kennisse vergeselschapt met ongeveynsde, ongemaecte Godsdienstigheydt, en alderhande soo publijcke als particuliere Oeffeningen van de selve, ick soude met waerheydt hier veel kunnen seggen van de besondere gaven, soo der genade, als der natuere, die elckander in U *Genade* Persoon ontmoeten tot vercieringe van der selver hooge geboorte; maer achte

onnoodigh een keers aen te steecken om de Sonne te lichten; wete oock dat de uyt-meetinge van lof, al wiertse schoon gedaen met een bekrompen handt, en te korte elle, U *Genade* niet aengenaem wesen soude van wegen hare naturelle aengeboorne heusheydt en zedigheydt: Waer op steunende, derve ik U *Genade* tot een kleyne erkentnisse van alle ontfangene eere, eerbiedelijck presenteren dese mijne weynige en slechte Meditatiën, al-hoe-welse eygentlijck t'samen gestelt zijn voor Kinderen, soo in Jaren, als in kennisse, even-wel verhoope ick dat U *Genade* by soo verre het haer gelieft deselve by gelegentheydt met goede genegentheydt in te sien, oock eenige vrucht daer uyt sal kunnen trecken, versoecke derhalven

gedienstelijck, dat U *Genade* dit al te geringh present niet en gelieve te verontwaerdigen, maer gunstelijck te ontfangen van de handt desgenen die altijd voor U *Genade* langh-salige wel-vaert bidt, ende die blijven sal, soo langhe hy leeft,

U Genaden Ootmoedigen Dienaer;

BARNARDUS BUSSCHOFF.

Opweckinge om Godt te dancken.

*DAt Wilt-vanck Wilt-sanck houdt,, dunckt my niet vreemt te wesen,
Daer wert in 's Werelts wout,, geen ander sanck geleert,
Een mensch door Christi geest,, getemt en onderwesen,
Is dat een vreughden Feest,, dat hy sijn Godt vereert:
Waer ick een Nachtegael,, pleeght Epicteet' te spreken,
Ick queelde mee haer tael,, maer nu ben ick een mensch;
Wat sal ick doen? ick sal,, my selfs de mont op breken,
Godt prijzen over al,, ach kond' ick soo ick wensch!*

*'k Wensch dat mijn stem soo grof,, en sterck waer als de Donder,
Dat ick mijns Scheppers lof,, mocht machtigh brommen uyt;
Doch Godt hoe hoogh hy woont,, hy hoort wel wie hier onder
Hem danck en eer betoont,, al ist met kleyn geluyt.
Soo langh ick uyt de lucht,, sal 's levens asem trecken,
Sal ick der lippen vrucht,, Godt off'ren laet en vroegh:
Ick sal mijn traegh gemoet,, by daegh en nacht op-wecken;
Hoe veel men 't dancken doet,, men doet het noyt genoegh.*

Morgen-gebedt.***Op de voyse vanden 66 Psalm. Singht den Heer, &c.***

1.

O Herder trouw', wiens wacker oogen,
Rontsom de weyde werelt gaen,
Wiens hoofd tot slaep noyt wert gebogen,
Een Aert-worm komt u spreecken aen:
Och! wie ben ick dat ick soud' spreecken
Met *Godt?* ick ben doch aerd en stof,
Siet niet *ô Heer* op mijn gebreecken,
Maer neemt in danck mijns herten lof.

2. Mijn hert heeft lust om u te loven,

Dies oock mijn mont sich open maeckt,

Om dat ghy desen nacht van boven,
Voor my soo trouw'lijck hebt gewaect,
Gy hebt gewaect, ick heb geslapen,
Hoe wel den Leeuw rontsom my gaet,
Ick weet hy kan my niet betrapen,
Als gy voor my op Schiltwacht staet.
3. Voor sieckten die in 't duyster sluypen,
Heeft my bewaert u stercke hant,
En voor des Jagers loos bekruypen,
Die my veel duysent netten spant,
Mijn arme ziel waer langh verslonden,
Mijn lichaem waer in 't stof geleyt,
Soo my u hulp niet waer gesonden
U vleug'len over my gespreyt.

4. Ick leev' alleen door u genade,
Die alle morgen my verblijt:
O *Godt* wat is de mensch de made,
Dat gy hem soo genadigh zijt?
De duyster nacht die is gewecken,
Den lichten dagh verschenen is,
Wilt door u macht *ô Heer* verbreecken,
De groote macht der duysternis.
5. *U* gulden son is op-geresen,
Waer door de werelt wert verlicht.
Laet oock mijn ziel verlichtet wesen,
Met stralen van u aen-gesicht.
U aen-schijn is mijn Son, mijn leven,
Wilt dat voor my verbergen niet,

Mijn hert kan niet dan slaen en beven,
Wanneer 't maer denckt om sulck verdriet.
6. *Heer* wilt my met uw' oogen geleyden,
En met uw' handt my stieren voort,
Laet uwen *Geest* niet van my scheyden,
Ontreckt my niet uw' Heyligh Woordt,
Geeft dat ick gae als in den dage,
Als staend' altijdt in u gesicht,
Op dat naer u goet wel-behage,
Mijn doen en laten zy gericht.
7. Geleyt my voort op al mijn wegen,
Die ick op aerden wand'len sal,
Verblijdt my doch met uwen zegen
In dit ellendigh tranen dal:

*Heer wilt my uwen Trooster geven,
Bedeckt my voor des Duyvels schicht,
En laet my na dit droevigh leven
Met u bewoonen 't eeuwich licht. Amen.*

Avondt-gebedt.

Stemme van den 12 Psalm. Doet ons bystant, &.

*D*En avont komt mijn *God*, dies kom ik weder
Ick koom' en brengh mijn Avont-offer met,
O groote *Godt* neyght u van boven neder,
Ontfanght als een soet reuck-werk mijn gebedt.
Des wieroocks reuck en kan u niet vermaken,
Gy hebt geen lust aen oly-stroomen soet.
De kalv'ren mijner lippen laet u smaken,

Die ick u geev' ghy weet met wat gemoet.

Ick prijs u *Heer* mijn *Godt*, en bidd' by desen,
Geeft my een hert dat ick u prijzen magh,
Door die genaed' die ghy my hebt bewesen,
Mijn leven lanck en dees voorleden dagh.

Gy hebt my vroegh in u genaed' ontfangen,
Van d'eerste uur dat ick de werelt sagh,
Gy hebt my, met u vleug'len sacht omvangen,
Doen ick noch aen mijns moeders borsten lagh.

Gy hebt mijn door u dienstbaer geesten goedig,
Als metter hant geleyt, en wel bewaert,
't Is u genaed' en goetheyt overvloedigh,
Dat ick *ô Heer* tot noch toe ben gespaert.

Mijn sonden zijn langh rijp geweest tot wrake,

De maet is van mijn boosheyt langh vervult,
Ick waer wel weert dat my u vyer aenstake,
O groote *Godt*, hoe groot is u gedult.

Selfs desen dagh heb ick niet soo gesleten,
Als my betaemt, en u mijn *Godt* behaeght,
Want in veel sonden heb ick my vergeten,
't Welck u mijn ziel met groote droefheyt klaeght.

Ick bid u *Heer* wilt all' mijn sonden decken,
Gelijck de duyster nacht de werelt doet,
Uw' heyligh licht en wilt my niet ontrecken,
Hoe wel der Sonnen licht verdwijnen moet.

O eeuwigh *Licht*, die Vader zijt der lichten,
Die met een wacker oogh in 't duyster siet,
Bedekt mijn naekte ziel voor 's duyvels schichten

Bewaert my doch voor allerley verdriet.

Den slaep des doodts en laet my niet genaken,
 Geeft dat mijn slaep niet onordentelijck zy,
 Op dat ick morgen vrolijck magh ontwaken,
O wacker Heldt waeckt trouw'lijck over my.

Mijn ziel wil ick in uwen handen geven,
 Of desen nacht, de nacht des levens waer,
 Laet my dien blijden dagh by u beleven,
 Daer nimmer droeve nacht sal volgen naer. *Amen.*

Gebedt voor den Eeten.

Op de voyse van den 9 Psalm. Heer ick wil u, &c.

*H*Eer die verzadicht al wat leeft,
 Van wien al 't Vee sijn voedsel heeft,
 Ja selfs de groote stercke Leeuwen,

Tot wien de Jonge Ravens schreeuwen.

2. Wy bidden die ons Vader zijt,
Uw' gaven ons gebenedijt,
Want sy en konnen niet verstercken,
Ten zy uw' handt daer door wil wercken.

3. In 't broodt bestaet ons leven niet,
Maer in u Woordt en u gebiedt,
Gy kondt den staf des Broodts verbreecken,
Soo is de kracht daer van gewecken.

4. Gy straft de Sondaers opstinaet,
Dats' eten en niet zijn versaet,
Heer wilt ons voor dien vloeck behoeden,
En ons met uwen zegen voeden.

5. Ons' Lichaem voet in soberheydt,
Ons' hert vervult met danckbaerheydt,
Voor overdaet ons doch bewaret,
Die hert en ziel soo seer beswaret.
6. Geeft ons *ô Godt* ons daeg'lijcks broodt,
Behoedt ons voor des hongers noodt,
Heer maeckt ons vry van 't ydel sorgen,
Voor d'ongeboren dagh van morgen.
7. Doch voor de ziel bidden wy meest,
Versorght die door uw' Woort en Geest,
't Broodt van uw' woort kan niet verderven,
Wie daer van eet die kan niet sterven.
8. Versorght ons voort met spijs en dranck,
Voor ziel en lijf ons leven lanck,

En als ons dagen zijn versleten,
Soo laet-ons aen u Tafel eten.
Amen.

Gebedt naer den eten.

Op de Stemme van den 33 Psalm. Weest nu verheught, &c.

*LAet ons den Heer eendrachtigh loven,
Met hert en mont hem singen lof,
Die van den Hemel hoogh hier boven,
Sijn gaven ons laet dalen of,
O ghy Menschen hoeder,
Die gy spijs en voeder,
Den Mensch en 't Vee geeft,
In wien 't all moet sweven,
Door wien 't al moet leven,
Wat hier adem heeft.*

2. Eer wy dees' schoone werelt sagen,
Daer in g' uw' goetheydt ons bewijst,
Doen wy in 's Moeders lichaem lagen,
Hebt gy ons Vaderlijck gespijst,
Eer wy zijn geboren,
Maeckt gy ons te voren
Ons' voedsel seer goet,
Tegen 't eerste dorsten
Melck uyt 's Moeders borsten
Gy uyt-stralen doet.

3. Al wat de vruchtbaer aerd' kan telen,
Al wat in 't diepe water swemt,
Al wat men in de lucht siet spelen,
De Vog'len tam en ongetemt,

Hebt gy alle gader
O mildadigh Vader
Ons tot spijs' bereydt,
't Moet al t'samen bloeden
Om den mensch te voeden
Door uw' goedicheydt.

4. Gy *Heer* die ons behoudt by 't leven,
Die ons gevoedt hebt van der jeught,
Hebt ons ons' nootdruft nu gegeven,
Met spijs' en dranck ons milt verheught,
Broodt om 't hert te stercken,
Wij om vreught te wercken,
Geeft ghy ons naar wensch,
O hoe is soo krachtigh,

Uw'gunst *Heer* almachtigh
Tot den armen mensch!

5. Geeft dat wy *Heer* u niet vergeten,
Als uw' verweent volck heeft gedaen,
't Welck van de Tafel sadt gegeten,
Al danssende is opgestaen,
't Welck met dertel singen,
En lichtveerdigh springen
U heeft vergramt seer,
Geeft dat wy besteden,
Al ons' kracht en leden,
Tot uwes naems eer.

6. Gy hebt o goede *Godt* al-rede,
Ons' Lichamen seer wel onthaelt,

Onthaelt ons arme zielen mede
Met 't Broodt dat van den Hemel daelt,
't Broodt dat wy begeeren,
Dat niet kan verteren,
Is uw' God'lijck Woordt,
Wilt ons dat *Heer* geven,
Dat wy daer by leven
Nu end' eeuwigh voort. *Amen.*

***Klaegh-liedt, over den tegenwoordigen bedroefden staet der Gemeente
Godts.***

Op de voyse van den 79 Psalm.

Och of mijn hoofd vol waters waer gegoten,
Mijn oogen beyd' als sluysen wijt ontsloten,

En souden niet af-laten steeds te vlieten,
Maer tot den gront haer tranen-vloet uyt-gieten,
Om dat *Godts* arm Gemeent'
Nu alsoo treurigh weent,
Als oyt aen *Babels* stroomen,
Noyt had sy droever dagh,
Noyt is haer herder slagh
van boven over-komen.

2. Sy heeft voor lang' selfs in haer teere dagen
En swacke jeught op haren rugg' gedragen,
Den swaren ploegh der boosen wrevelmoedigh,
S' is hert gedruckt door haren schepter bloedigh,
Maer in dees' lesten tijdt,
Sy meer verdruckingsh lijdt,

Als immermeer voor desen:

Nu is den bitt'ren vloet,
Van kruys en tegenspoet,
Haer over 't hoofd geresen.

3. Sy is voorwaer in dees' bedroefde Jaren,
Gelijck een Vrouw' die sit in noot van baren,
Haer eene wee is niet soo haest gewecken,
Of 't ander komt en dreygt haer 't hert te breeken.

Siet *Heer* ten Hemel uyt,
Verlost u flauwe *Bruyt*,
Eer dat sy gantsch versmachtet,
Sy is van pijn soo laf,
Dat sy het duyster graf
All' oogenblick verwachtet.

4. Gy siet *ô Heer* uyt u Palleys verheven,
En hoogen Troon, hoe u vyanden leven,
Met u *Vriendinn'* haer slachten en verworgen,
En kan voor u in 't minst niet zijn verborgen:
Gy siet hoe d' Arent fel,
In 't jagen wonder snel,
U Duyven soeckt te plucken,
't Is heel met haer gedaen,
Of ghy moet vangen aen,
Syn vleugels uyt te rucken.
5. Hoe kondt ghy *Godt* die alles siet gedogen,
Dat u *Gemeent'* den appel uwer ooghen,
de *Bruydt uw's Soons*, soo zuckelt hier beneden,
En als den dreck met voeten wert getreden?

Hoe kan u *Vaders* hert
Verdragen al dees smert?
Kondt gy niet meer ontfermen?
Of zijt ghy soo gestoort,
Dat ghy niet eens en hoort,
Nae haer hertgrondigh kermen?

6. Gaet *Heer* met haer niet verder in 't gerichte,
Maer wilt doch in uw' wonder scherp gesichte,
Eens wenden af, van haer bloet-rote sonden,
Siet oock eens aen uw's *Soons* bloet-rote wonden
Houdt doch om sijnen 't wil,
U slaende handt eens stil
En laet die eens gevoelen,
Uwe vyanden wreet,

Die nu soo wijdt en breed,
Door al de werelt woelen.

7. Dit sal de *Heer* voorseecker doen in korten,
Sijn hulp en troost nu langer niet op-schorten,
Maer 't oog en 't hert weer tot sijn Kerke wenden
En met een wenck haer smert en droefheyten enden;
Dan sal des *Heeren Bruyt*
Haer Klaegh-Liedt hebben uyt,
En Vreughden-sanck aenvangen,
Met al die herten trouw',
Die 't eyndt van haren rouw'
Verwachten met verlangen.

8. Weest onversaeght onnosel Tortel-duyven,
De *Heer* sal haest u trecken uyt de kluyven

Des *Arents* wreedt en ander *Vogel-grijpen*,
Godts vinger sal haer klauwen scherp af-nijpen,
 Staet vast op uwen *Godt*,
 Denckt dat der boosen rot
 Sijn handt niet sal ontvlieden,
 Gy sult haest wesen vry,
 Mijn hert getuyght het my,
Amen, dat moet geschieden.

t'Samen-Sprekinge, tusschen Christus ende sijn Gemeente.

Op de Voyse van den 28 Psalm. O Heer ghy, &c.

De Gemeente.

HOe langh hebt ghy *ô Heer* besloten,
 My soo ellendigh te verstoten?

Sal ick altijd met herten bange
Vergeefs naer u toe-komst verlange?
Sullen dan alle de klachten mijn
Als voor den windt verdreven zijn?

Christus.

U schreyen Dochter *Syon* schoone,
Kimt op en klinckt in 's Hemels Throone,
Den windt al is hy groot van machten,
Heeft noyt verstroyt u droevig' klachten:
Uw' tranen neerstelijck vergaert,
Hebb' ick wel in een flesch bewaert.

De Gemeente.

Wat helpt my dat ghy hoort mijn kermen,
Ick en verneem' doch geen ontfermen,
Hebt ghy mijn tranen waer genomen,
Waerom vertoeft ghy dan te komen?

Of is u hert soo seer vervreemt,
Dat ghy op mijn geen acht en neemt?

Christus.

Soo een Moeder haer Kindt verliete,
En haer vrucht wreedelijck verstiete,
Nochtans sal ick u niet verlaten,
Want ick bemin u boven maten,
Heb ick niet in des doodts geweld,
Mijn lijf voor u te pant gestelt?

De Gemeente.

Ach *Bruydegom!* Ach *Heer* getrouwe!
Mijn druck en overgrooten rouwe,
Doet my in sulck een klacht uyt breecken,
Mijn oogen vloeyen steeds als Beecken,
Wanneer sullen de tranen mijn,
Van u *Heer* af-gewasschen zijn.

Christus.

Gedenckt hoe ick om u misdaden,
Met een zwaer Kruyce was beladen,
Soo dat ick klaeghd' in sulcken state
Dat mijn *Vader* my had verlate:
U uur en is noch niet vervult,
Dies hebt een kleynen tijdt gedult.

De Gemeente.

Wilt my dan uwen *Trooster* senden
Dat hy my sterck in mijn ellenden,
Want ick ben veel te swack om dragen,
Mijn Kruys vermeerdert alle dagen,
Streckt mijn geloof, op dat ick niet
Beswijcke in mijn swaer verdriet.

Christus.

Zijt doch getroost en wel te vreden,
 Ick hebb' voor u geloof gebeden,
 Dat sal u niet werden benomen,
 End' ick sal haest'lijck tot u komen,
 Heft u hoofd na den Hemel vry,
 Want u verlossing is na by. *Amen.*

Ja komt Heere Jesu, Apocal. 22. vers 20.

Klaegh-Liedt over de ellendigheydt des Menschelijcken Levens:***Voyse: O ongeluckigen dagh, &c.***

*W*At is den mensch helaes!
 Een worm een wormen-aes,

Een Maden-sack een Water-blaes,
Wat is sijn leven vol verdriet:
Een droom, een stroom, en anders niet.
2. Sijn lichaem is een kluys,
Een aerden Pelgrims-Huys,
't Welck haest vervalt tot stof en gruys,
Wanneer maer eens de bitt're doot
Sijn ma'gre voet daer tegen stoot.
3. Hy leeft een kleynen tijdt,
Die als een kleet verslijdt,
En heeft een langen bangen strijdt,
Hy slooft, hy sorght, hy vreest, hy hoopt,
Soo langh het glas sijns levens loopt.
4. Vergeefs en weent hy niet,

Soo haest hy d' aerde siet,
't Ellendigh dal van sijn verdriet:
Al schreyend' hy sijn in-tree doet
In dees bedroefde werelt groet.
5. Maer sach hy al sijn leet,
Hy smolt in tranen heet,
Eer hy met windels wierdt bekleet,
Want 't is als hertzweer en ellendt,
Waer d' arme mensch sijn oogen wendt.
6. Noch sietmen dat dees' gast,
Die afneemt als hy wast,
Soo seecker leeft, en woont soo vast,
Als hadd' hy door een nieuwen vont,

Met doot en Hel een vast verbondt.

7. Hy woelt, hy droelt, hy speelt,
Hy singht, hy springht, hy queelt,
Met yd'le vreught hem selven streelt:
Seer weynigh denckt hy op dien dagh,
Dien hy doch niet voor by en mach.

8. De doot een dief by nacht,
Betragt hem onverwacht,
Dat valt hem zwaer en seer onsacht,
O 't sterven valt hem wonder zuer,
Die 't sterven leert in stervensuur.

9. Doet my gedencken Heer,
Hoe los, hoe brosch, hoe teer,
Mijn leven is, op dat ick leer
Wel sterven vroegh terwijl ick leef,
Dat ick mijn hert tot wijsheyt geef. *Amen.*

*Afmaninge van Gierigheit ende buycksorge.***Stemme: *O ongeluckigen, &c.***

OCh arme wereltsch Kindt,
Hoe komt ghy soo verblindt,
Dat ghy den Rijckdom soo bemindt?
Wat sal u baten 's werelts goet,
Wanneer ghy naeckt verhuysen moet?
2. Nu is uw hert gestelt
Soo seer op 't snoode gelt,
Dat ghy versamelt met geweld,
Maer moog'lijck komt een dief by nacht,
Die al u' schat te steelen tracht.
3. Nu zijn u Kassen veel,
Uw Coffrens in 't geheel

Gevult met zijd' en met fluweel,
Maer licht'lijck uw'schoon kleederen al,
Een worm kleyn bederven sal.

4. Komt siet de Lelyen aen,
Die alsoo cierlijck staen,
Als Salomon oyt heeft gedaen,
Sy winnen of sy spinnen niet,
Hoe-wel ghy haer soo heerlijk siet.

5. Een Vogel werdt gevoedt
Van sijnen Schepper goet,
Hoe wel hy geen provisie doet:
En ghy sorght steeds met ongedult,
Wat spijs en dranck ghy hebben sult.

6. En is uw' leven teer,

En 't lichaem niet veel meer
Als 's leven spijs, en 's lichaems klee?
Betrouwt op Godt, die eeuwich leeft,
Die alle dinck sijn voetsel geeft.

7. Na Christi Koninckrijck
En niet naer 't blinckend' slijck,
Laet ons doch trachten al-gelijck,
Het ander sal ons sonder pijn,
Seer mild'lijck toe geworpen zijn.

Geluck-wenschinge en Gebedt voor mijn Heer den Prince.

Voys: Schoonste Nimphe van, &c.

VEel gelucks Doorluchtigh Heer,
Roem en Eer,

Van de wijd-beroemde Landen,
Veel gelucks trouw Nassous Bloedt,
Met ootmoet
Kussen wy u strijdtbaer' handen.
2. Nu ghy in de plaetse treet
't Ampt bekleet,
Van uw' hoogh-gebooren Vader,
En Heer broeder wijdt befaemt,
Ons betaemt,
Godt te dancken allegader.
3. Godt wy dancken al te saem,
Uwen naem,
Dat ghy hebt voor ons behouden,
Een soo eel Orangien Spruyt,

Breydt hem uyt
Dat hy werdt gelijk den Ouden.
4. d' Oude Stam veel vruchten droegh
Laet en vroegh,
Smaeckelijck van ons genooten,
Soo sal oock dees schoonen Boom,
Met den stroom
Uwer gunst zijnd' overgooten.
5. Heer die alle kruyden bout,
Onderhout
d' Hoogh en Edel stam Orangien,
Dat wij in sijn schaduw' soel
Sitten koel,
Vry van 't heete vyer van Spangien.

6. Schoort hem doch aen elcken kant,
Met uw' handt,
Nu hy is in 't best van dragen:
Deckt hem toe voor wint en storm,
Laet geen worm
Aen sijn hert of wortel knagen.
7. Soo langh als de Son en Maen
Sullen gaen
Haer nu langh betreden paden,
Laet soo langh t' Nassous geslacht
Zijn geacht
En gedacht haer vroome daden.
A M E N.

Klaegh-Liedt, van den droevigen val Adams, en de vruchten van dien.

Stemme: *Secourées moy ma belle.*

EYlaes waer toe is't menschelijck geslacht,
 Door moetwil van den eerste mensch vervallen.
 In wat ellend' heeft Adams snoode pracht
 En hovaerdy gebrocht ons menschen allen?
 Den eersten mens was door Godts rechterhant
 Heerlijck gemaect na sijn beelt en figure,
 Hy was gestelt in 't Paradijs playsant,
 Als Heer en Vooght van alle creaturen.
 Onnoselheyt dat Goddelijck kleet,
 Hem boven al de wercken Godts vereerde,

Die diepe Zee en den Aerd bodem breet,
Gaven hen Spijs van al dat hy begeerde.

Ons' Vader was voor sijnen droeven val
Niet anders dan een kleynen Godt op aerden,
Daer wy sijn kind'ren, en naer-komers al,
Niet anders zijn dan wormen kleyn van waerden.

't Vervloecht Serpent door arglistigh verraet,
Heeft ons gebracht in dit ellendigh treuren,
Het eeten van dien Appel delicaet,
Moeten wy all' wel bitterlijck besueren.

Voormaels was d' aerd' vrugtbaer en abundant
Men saghse niet dan schoone vruchten dragen,
't Onkruyt wast nu meer als een goede plant,
Soo seer is d' Aerde met den vloeck geslagen.

Voormaels was d' Aerd' vol blijtschap over al,
Als een Prieel en schoon Lusthof des Heeren,
Nu is 't ach arm een droevigh tranen-dal!
Vol van verdriet waer datmen sich mach keeren.

't Is verdriet wat my voor oogen staet,
Al wat ick sie, dat maeckt mijn hert kleynmoedig:
Maer Christus dat beloofde Vrouwen zaet,
Die kan mijn hert vertroosten overvloedigh.

Dit is mijn troost in al mijn tegenheydt,
Dat Christus mijn genadelijck sal geven,
Voor 't Paradijs des Hemels heerlijkheydt,
Dees hoop alleen behoudt mijn ziel in 't leven.

A M E N .

*Nieuwe-jaers liedt.***Op de voyse: *O Schepper fier, &c.***

Lof, prijs en eer
Sy Godt in 's Hemels Throone,
Die ons sijnen Sone,
Schenckt uyt genade bloodt,
Lof zy den Heer,
Die om ons te verblijden,
Selfs heeft willen lijden
Eenen vervloecten doot.
Eer zy hem, die onse plagen
Op sijn schouderen heeft gedragen,
Die ongefaelt
Onse schult heeft betaelt.

2. Wy waren t' saem
Om ons seer zware sonden
In voorleden stonden,
Godts Vyanden verklaert,
Ter tijdt bequaem
Heeft d'Heer voor ons geleden,
En verworven vrede,
Dies zijn wy onbezwaert:
Want door Christum zijn wy t'samen
Kinderen Godts en Erfgenamen,
Met hem gelijk
Van 't Hemelsch Koninckrijk.
3. Och hoe heeft Godt
Gemartert moeten wesen,

Om ons te genesen,
Hoe jammerlijck versmaet!
Belacht, bespot,
In aller Menschen oogen
Smadelijck bespoogen,
Ja totter doodt gehaet!
Hy en liet sijn stemm' niet hooren,
Als een Lam 't welck wert geschooren,
Om onsentwil
Heeft hy gezwegen stil.
4. Gy, sijn Gemeent'
Gedenckt altijdt ootmoedigh
Aen sijn zweten bloedigh,
En aen sijn helsche pijn:

Treurt, klaeght en weent,
Beschreyt u zware sonden,
Die van Christi wonden
d'Eenige oorsaeck zijn;
Laet den ouden mensch mispresen
In sijn doot begraven wesen,
Wandelt voort-aen
Als met hem op-gestaen.
5. Den mensch aen-doet,
Die na Godt is geschapen,
't Is genoegh geslapen,
Dies haestelijck ontwaeckt,
Of d' eer met spoet
Sal u selfs wacker maken,

Want den dagh der wraken,
Voorseecker nu genaect,
Godt heeft nu de Bijl genomen,
En hy sal d'onvruchtbaer Bomen
Vellen terstont,
En werpen uyt den gront.

6. Den Gerdenier
Heeft seer voor ons gebeden,
Dat wy 't Jaer voorleden,
Zijn goedighlijck gespaert;
Op dat wy hier
In 't lest eens souden dragen
Na sijn wel-behagen
Vruchten van goeder aert:

Ja hy heeft ons laten planten
Aen die vochtig' Water-kanten,
En voor en naer,
Geeft hy den dauw vruchtbaer.

7. Och laet ons bly
Dees treffelijcke leden,
Totter deught besteden,
En tot Godtsaligheydt:
Soo sullen wy
Na dit ellendigh leven
Hooghlijck zijn verheven,
In 's Hemels Heerlijckheydt:
Daer de Jaren niet verouden,

Daer geen tijdt en werdt onthouden:
't Welck ick hier naer
U wensch in 't nieuwe Jaer.

Gedenck-liedt, van de laetste woorden Jesu Christi.

Op de Voyse: *Be so los manos.*

WElaen mijn Ziel wilt doch ontfangen
De woorden die de Heere sprack,
Als hy aen 't Kruys was opgehangen,
Eer sijn benauwde hert noch brack:
Eer dat hy gaf den lesten snack,
Sprack hy noch seven reden fijn,
Die t' overleggen,

En voort te seggen,
Wel seven-dubbelt weerdigh zijn.
2. 't Eerst dan den Heer den mont op dede,
Sprack hy met woorden luydt en klaer,
Voor sijn Vyanden dese bede,
O Vader lief vergeeft het haer,
Want sy en weten niet voorwaer
Wat grooter grouwel dat sy doen,
O schenckt haer 't leven,
En wilt haer geven,
Uyt liefd' uw Goddelijck pardoen.
3. Daer na de Heer sijn aenschijn keerde
Tot den bekeerden Moordenaer,
Die hulp en troost van hem begeerde,

Hy heeft verlicht sijn hert zwaer,
Hy seyde hem aen niet langh hier naer
Sult gy mijn hulp wel worden wijs,
Gy sult noch heden
Met my betreden

Het boven-Hemelsch Paradijs.

4. Hy sagh met half gebroocken oogen,
Sijn hoogh bedroefde Moeder aen,
Die uyt recht Moederlijck meed' doogen,
Op d' aerde goot soo meen'gen traen,
Hy sagh Johannem by haer staen,
Hy sprack tot beyde van het Kruys,
Soon siet u Moeder,
Vrouw siet u Hoeder,

Die u als Soon sal nemen t'huys.

5. Het vierde Woordt van hem gesproocken,
Was een benaud' en droeve klacht,
't Had hem aen laeff'nis langh ontbroken,
Hy was op 't eynde van syn kracht,
Hy riep my dorst, o ick versmacht!
Sijn drooge keel gaf heeschen klanck,
In stee van laven,
Sijn Beuls hem gaven,
Van Myrrh' en Gall' een bitt'ren dranck!
6. De doodt quam hem allengskens nader,
Sijn korten tijdt al vast verliep,
Dies sprack hy nochmaels tot sijn Vader,

Eer hy aen 't herde houdt ontsliep,
Met een verheven stem hy riep,
Mijn Godt waerom verlaet ghy my?
Gy gaet ter zijden // End' ick moet lijden,
Staet my mijn Godt in 't lest doch by.

7. Hy sprack op 't eynde van sijn leven,
O Vader nu is 't al volbrocht,
't Swaer werck dat ghy my hadt gegeven,
Heb ick nu t'samen af-gewrocht,
't Is nu gevonden dat ick socht,
Komt nu wanneer ghy wilt o doodt!
Want ick sal rusten,
En my verlusten
Als voormaels in mijn Vaders schoot.
8. Hoort nu mijn Ziel de laetste reden,
Die quam uyt sijn bestorven mondt,
Hooft wat de Heer noch heeft gebeden,

Doen hy sich in doodts schaduw' vondt,
Hy badt en sprack uyt 's herten grondt,
Mijn Ziel, mijn alderliefste pant,
Sal nu uyt-varen,
Wilt die bewaren,
O Vader in uw' stercke handt.

9. Soo is des levens Vorst getogen
Dien wech die alle Menschen gaen,
Hy boogh sijn hoofd, hy sloot sijn oogen,
En daer meed' was terstont gedaen,
Mijn Ziel gedenckt altijd hier aen,
Hoe veel ghy uwen Heere kost,
Die van 't verderven,
En 't eeuwigh sterven,
Door sijnen doot u heeft verlost. *Amen.*

Gedenck-Liedt, vande Ontfanckenisse ende Geboorte Jesu Christi.***Op de voyse: Ick roep u Hemelse Vader, &c.***

NOyt soo grooten wonder daedt,
Op aerden is vernomen,
Als dat naer langh besloten raedt,
't Beloofde Vrouwen zaedt,
Daer all' ons hoop op staet,
Is in het vleesch gekomen.
2. d' Heyl'ge Geest heeft met sijn macht
De maeght van Godt verkooren,
Van Davids Konincklijck geslacht,
Omschaduwet onverwacht,

Door sijn God'lijcke kracht
Is Jesus ons geboren.

3. Dit Wonder-werck verstaen wy niet,
't Gaet ons begrijp te boven,
Wat in die schaduw' is geschiet,
Geen Menschen oogh doorsiet,
Te meerder moet ons Liedt
't Werck sijn Meester loven.

4. De Jonckvrouw' was Maeght onbevleekt
Maeght bleef sy, en wierdt Moeder,
Sy heeft noyt voet by Man gestreckt,
Godt heeft in haer verweckt,
Hem die ons sonden deekt,
Ons Heylandt en behoeder.

5. Maria gingh van Nazareth,
Met moeyt' en groot bezwaren,
Naer Bethlehem door 's Keysers wet,
Doen was verlopen net
Haer tijdt van Godt geset,
Sy quam in noodt van baren.
6. In een Stal heeft sy gebaert,
By 't Vee is sy ontbonden,
s' Heeft haer zwack Lichaem niet gespaert,
Naer Moederlijcken aert,
Haer jongen Soon bewaert,
't Best dat sy mocht gewonden.
7. In een Kribb' niet wel gespreyt,
Most sy hem nederleggen,

Hy tot wien 't Vee om voeren schreyt,
 Die alle Beesten weydt,
 Wierdt voor het Vee geleydt,
 O wonder vreemt om seggen.
 8. Well'kom arm sachtmoedigh Helt,
 Weest well'kom hier te Lande,
 Gy hebt ons zwaer rantsoen getelt,
 Geen Goudt of Silver gelt,
 Maer hebt voor ons gestelt
 Uw dierbaer Bloedt te pande.

Troost-Liedt tegens den schrick des doodts.

Voyse. Psalm 50. Godt die der, &c.

Wat is o mensch dat u soo seer ontstelt?
 Den schrick des doodts die doch van haer gewelt

Van haer Fenijn en prickel is ontbloot,
Wat siet ghy doch vervaerlijcks in den doot,
Der vroomen doot en is geen doot te noemen,
Of is veel meer te wenschen dan te schromen.

2. Ons' leven alst al schoon en kost'lijck is,
Steeckt vol verdriet, vol sorg' en moeyt' gewis,
Ons' leven als men 't wel by 't licht besiet,
En draeght met recht den naem van leven niet,
't Is recht voorwaer 's doots schadu vol elenden,
Die noyt ter deegh dan met het leven enden.

3. De doot maeckt eynde van der vromen strijt,
Van all' elend' sy lijf en ziel bevrijdt,
't Vermoeyde Lichaem door den arbeyt groot,
Leght sy ter neder in der Aerden schoot,

Al waer 't als in een still' slaep-kamer rustet,
Terwijl de ziel hier boven haer verlustet.

4. De edel ziel, des lichaems weerde gast,
Ontslagen van des lichaems zware last
Stracks als met vleug'len haer om hooge geeft,
Keert weer tot Godt die haer geschapen heeft,
Die haer die vreught en blijdschap doet genieten,
Waer van 't gebruyk haer noyt en kan verdrieten.

5. 't Lichaem, 't is waer, wanneer de ziel verscheyt
Wordt in het diep en duyster graff geleyt,
't Verkeert tot stof, 't verrot, en wordt vernielt,
Van 't vuyl gewormt' dat onder d' Aerde krielt:
Maer hier in sal de Heer sijn macht bewijsen,
Dat door sijn woort 't Lichaem weer sal verrijsen.

6. Soo haest dien groten dagh sal breken aen,
Soo haest die Hell' Basuyn geluydt sal slaen,
Soo haest des Heeren stemm' sal zijn gehoort,
Sullen de doode t'samen komen voort,
De vrome sullen d' hoofden blijd' opsteken,
Haer lichamen vry zijnde van gebreken.
7. Dan sal o vroomme mensch des Heeren handt,
U ziel en lijf weer door soo stercken bandt
Verknoopen, dat geen doodt of ongeval
Dat lieve paer oyt wed'rom scheidt sal,
Dan sal de doodt u lichaem niet meer wonden,
Want selfs de Doodt sal doodt zijn en verslonden.
8. Dan sal geslooten zijn u tranen-vloet,
't Geen u hier suchten, kermen, klagen doet,
Sal daer voor eeuwich van u zijn geweert,
Daer sult gy hebben al wat gy begeert.

Ja veel meer als gy oyt hebt kunnen wenschen,
 O doodt! wat doet gy deughts den vromen menschen
 9. Op dese hoop' ben ick gerust o Heer,
 Als 't u belieft mijn hoofd te leggen neer,
 Ick wensch na 't eynde van dees moeyt' en pijn,
 Met ernst verlanght mijn Ziel by u te zijn.
 Laet my slechts Heer dees beed' van u verwerven,
 Dat ick in u mach leven end' oock sterven.

***Klachte der Nederlandtsche kercke over haer droevige Scheuringe, en
 Gebedt om Heeling.***

Op de Voyse van den 38 Psalm: Wilt in uwen, &c.

Eertijds pleegh ick wel te groeyen,
 En te bloeyen
 In 't gezegent Nederlandt,

Als een wijn-stock uytgelesen,
Hoogh geresen,
Door den vinger Godts geplant.
2. Door Godts zegen en genade,
Vroegh en spade,
Wierdt ick vruchtbaerlijck bedouwt,
Dies veel jonge schoone loten
Milt gesproten,
Wiessen uyt mijn sappigh houdt.
3. En ik was met groene bladen
Dicht beladen,
't Welck soo koelen schaduw' gaf,
Dat uyt wijdt gelegen hoecken
My quam soecken

Meenigh hert, van hitte laf.

4. Met vermaeck en groot behagen

My besagen

All' mijn Vrienden doen ter tijdt:

Maer nu klappen in haer handen

Mijn vyanden,

Doen my alle schimp' en spijt.

5. Om dat ick ben neer gezegen

En gekregen

Hebb' soo diepen scheur en reet,

Dat om die weer toe te binden,

Ick te vinden,

Niemandt hier ontrent en weet.

6. Yeder een komt aen my rucken,

Elck komt plucken,
Elck een van mijn rancken grijpt,
Elck een nijpt my tot aen 't herte,
't Welck van smerte,
Als een Kraen en Swaluw' pijpt.
7. Is aen my dan geen verbeuren,
Sal dit scheuren,
Voort-aen altijd dueren Heer,
Sal het rijten, sal het kerven,
En 't verderven,
Noch niet haest op-houden weer?
8. Laet het Heer u eens verdrieten,
Komt eens gieten,
Uwen balsem op mijn zeer,

Komt 't verscheurde t'samen hechten,
Komt op-rechten
't Geen vervallen leyt ter neer.
9. Vlecht o Godt eens met u handen,
Vredes banden,
Brenghet de stucken weer by een,
Bindtse vast met Liefden zeelen,
Komt my heelen,
Want het is u werck alleen.
10. Wilt my arbeyts-luyd' verleenen,
Die my meenen,
Die my handt en herte bien,
Om 't gebroocken weer te maecken,
En die haecken

Om mijn wond' geheel te sien.
11. Stort op mijn oock als een regen
 Uwen zegen,
Watert Heer mijn droogen grondt,
Soo sal ick naer u behagen
 Vruchten dragen
Druyven soet in uwen mondt.

Bruylofs-liedt.

Op de voyse: Schoonste nimphe, &c.

't HOuw'lijck is een goede saeck,
 Groot vermaeck,
Als een Hemel hier beneden,
Als die twee die zijn versaemt,
 Soo 't betaemt,

Zijn als een door liefd' en vreden.

2. Als een Man van goeder aert,
Is gepaert

Met een Vrouw' naer sijn behagen,
't Moet al zware droefheydt zijn,
Groote pijn,

Die sy t'saem niet kunnen dragen.

3. 't Saem gevlochten handen vast,
Groote last,

Dragen door eendrachtigh helpen:
t' Tsaem-gevoeghde herten trouw',
Grooten rouw',

Door eendrachtigh dragen stelpen.

4. Wee den mensch, 't zy groot of kleen,

Die alleen
Leeft en zweeft 't is noyt te degen,
Maer geluckigh is de Mensch,
Die naer wensch
Goet geselschap heeft gekregen.
5. Dit geluck hebt gy voorwaer,
Deughdigh paer,
Siet om hoogh het komt van boven,
't Komt van Godt gebenedijt,
Wilt altijd
Hem met danckbaer herten loven.
6. Altijdt looft en leeft den Heer,
Geeft hem eer,
Hy sal u wed'rom vereeren,

Zeeg'nen met een milde handt,
Hier in 't Landt,
Beyd' u zaet en staet vermeerren.
7. Soo de Heer steeds Vreughden-wijn,
Noyt azijn,
Komt in uwen beecker gieten,
Denckt dat sijne Majesteyt
Danckbaerheydt,
Voor die weldaet wil genieten.
8. Soo hy oock u sendet t'huys,
't Bitter Kruys,
Weest niet al te seer verslagen,
Denckt dat sulcks uw' Vader goet,
Wijslijck doet,

Weest gerust in sijn behagen.
 9. Wilt dit Paer doch veel gelucks,
 Weynigh drucks,
 Soo 't kan saligh zijn Heer geven,
 Maer voor al geeft ons en haer
 Heer hier naer
 Uyt genaed' het eeuwich leven.

Bruylofs-Liedt,

Op de Voyse: O schoonste Personagie, &c.

H'Ere Godt Barmhertigh Vader,
 Hoe veel, hoe groot zijn de barmhertigheden
 Daer meed' uw' voll' sprinck-ader
 Besproeyt ons arme Menschen hier beneden!

U lof, u eer, Kan nimmermeer

Van ons vol zijn gesongen:

Naer u behagen

Den lof, dien u op-dragen

Onse tongen.

2. Eer souden wy de Sterren

(Daer meed' het Firmament schoon is beperelt)

Net tellen hier van verre

En al dat stuyvend' zant der wijde werelt:

Och al veel eer, Als wy o Heer!

All' uw' groote weldaden

Souden voor-stellen:

Hoe soud' een Mensch op-tellen

Uw' genaden?

3. Om dit een val te noemen,
't Is een genaed en goetheyt, noyt volpresen,
Die altijd staet te roemen,
Die gy den eersten Mensche hebt bewesen,
Hy was alleen Gy saeght hem treen
 Eensaem door u Lust-hoven,
Gy saeght 't ontbreken,
Dies vondt gy goet te spreken,
 Dus van boven:
4. Dees' edel Creature,
En mach op aerden soo alleen niet leven,
Ick wil hem een parture,
Een goet geselschap, een trouw hulpe geven,
Op dat de mensch, Hebb' al sijn wensch,

Gy hebt hem in sijn slapen
Een Ribb' ontnomen,
Daer uyt de Vrouw' most komen,
Schoon geschapen.

5. Eva alsoo bereydet,
Hebt gy tot Adam die noch eensaem woonde,
Als met de handt geleydet,
Die Eva liefd' en u Heer danck betoonde:
Hy sprack seer bly, Dees' is van my,
S' is been van mijnen beene,
'k Sie en vereysche,
Dats' is van mijne vleysche,
Wy zijn eene.

6. 't Geen gy voor soo veel Jaren

Aen Adam deed', doet ghy nu aen sijn Kind'ren,
Gy doetse t' samen paren,
Op dat dit eel Geslacht niet soud' vermind'ren,
Alleen u handt, den Houw'lijcks bandt,
Vast leggen kan en binden,
'T welck nu op huyden,
Dees nieuw' getrouwde Luyden'
Onder vinden.

7. Gy hebt alleen o Heere!
Dit lieve Paer in Liefd' gevoeght te same,
U komt alleen de eere,
Dies sy en wy lof-zingen uwen name:
Gy hebt genoeght, dat haer genoeght,
Wilt doch nu voort Heer geven,
Dats' altijdt stille,
In Liefd' naer uwen wille
Mogen leven.

8. Laet nimmermeer verkouden,
d' Oprechte Minn' en Liefde tusschen beyden,
Laets' altijd vrede houden,
Tot dat de bleecke dootd haer komt te scheidn,
Verblijdt dit Paer, doch meenigh Jaer
O Heer met u genade,
Stort als een regen
Op haer u rijcken zegen
Vroegh en spade. *Amen.*

Een lof-zangh des HEEREN.

Op de voyse van den 103 Psalm. Mijn ziele, &c.

GElooft zy Godt die my heeft uytverkoren
Ter zaligheyt, eer dat ick was geboren,
Ja eer de gront des Werelts was geleydt,
Niet uyt mijn geloof of wercken verheven,

Die ick bedrijven soude in dit leven,
Maer alleen uyt sijn goedertierentheydt.

2. Geloof zy Godt, die na sijn raet bestendigh
My heeft getrocken door sijn Geest inwendigh,
En uytterlijck geroepen door sijn Woordt:
Mijn blindt verstant en mijn verdorven sinnen,
Heeft hy verlicht door sijnen geest van binnen,
En sal het meer verlichten voort en voort.

3. Mijn boosen wil, die in voorleden stonden
Een dienstknecht was, en slave van de sonden,
Heeft hy verlost van dese slaverny:
Alsoo dat ick nu gantsch'lijck ben genegen,
Om steeds te wand'len in des Heeren wegen:
Maer aen de macht eylaes ontbreeckt het my!

4. Geloof zy Godt die door sijn geest almachtig
En God'lijk woort werkende t'saem eendrachtig
Een vast geloof geplant heeft in mijn hert,
Een sulck geloof en sekerlijck vertrouwen,
Het welck door Kruys of ander zwaer benouwen
Somtijds gezwackt, doch niet gebroken werdt.
5. Wie sal de uyt-verkoren Godts verleyden?
Wie sal my van de Liefde Christi scheidende?
Wie sal my trecken uyt sijn stercke handt?
Duyvel noch doodt, noch doodelijcke sonden
Sal ooyt soo sterck of machtigh zijn bevonden,
Datse my nemen sal dit seecker pandt.
6. De goede Godt, die in my heeft begonnen

Het goede werck, sal voorts genade jonnen,
En sal het werck volbrengen totten endt,
Tot aen het endt van dit ellendigh leven,
Sal Godt de Heer my het volharden geven,
En met sijn Geest my altijdt sijn ontrent.

7. O eenigh Godt drievuldigh in Persoonen,
Godt Vader, Soon en *Heilig* Geest wilt woonen,
In my, en mijns herten lof nemen aen:

Een kleynen lof, ten aensien der weldaden,
Die ghy, o Heer, vol goetheydt en genaden
Ontallijck veel my daeg'lijcks hebt gedaen.

8. Doch noyt en sal met sterffelijcke tongen
Al sulcken lof u Heere sijn gesongen,
Als wel u goetheydt toe behooren sal,

Maer als ick sal tot u zijn op-genomen,
En by 't gezangh der Engelen sal komen,
Sal ick u loven Heer met bly geschal.

***Gedenck-Liedt, van den Lof-Zangh der Engelen, over de Geboorte
Christi, Luce 2. verss. 13, 14.***

Voyse: Als ick uyt wandelen gae, &c.

GEen vreugdent-rijcker nacht,
Ter werelt is geweest,
Voor 't Menschelijck Geslacht,
Als doen 't Geboorten-Feest
Van Christo, Godt en Mensch, door d'Engelen wiert geviert,

En met haer Hemels liet, en soeten zang verciert.

2. Des Hemels poorten hoogh
Heeft de Heer doen op gedaen,
Op 't wencken van sijn oogh
Deed' hy van boven gaen
Een wonder groot getal der Eng'len van sijn Throon,
Ter liefde van de mensch, tot eer van sijnen soon.

3. Dees zijn door snelle vlucht,
Den Hemel af-gedaelt,
Terstont was all' de lucht
Met haren glans door-straelt,
Door 't ongewoone licht de duysternis verdween,
So dat de doncker' nacht in dag verandert scheen.

4. Sy hieven op gelijk

Met lieffelijck accoort,
Haer Hemelsche Muzijck,
Op aerden noyt gehoort,
Sy songen overluyt, op datmen 't soud verstaen,
Dit Liet laet u o mensch dog wel ter herten gaen.

5. Dien hoogh verheven Heer,
Die in den Hemel woont,
Zy lof, en danck, en eer,
Die nu ten vollen toont,
Dat over d' armen mens sijn hert in liefd' ontbrant
Want siet, hy schenkt hem hier sijn Alderliefste Pant.

6. Op d' Aerde breedt en wijdt,
Zy vrede nu voortaan,
Den twist en droeve strijdt

Is nu Godt lof gedaen,
Want dese Vreede-Vorst sal vereenigen gewis,
't Geen datter op der Aerd' en in den Hemel is.

7. Een wel-behagen groot,
Godt in den Mensche heeft,
Want hy uyt liefde bloot,
Sijn lieven Soon hem geeft,
Alleen sijn goeden wil, sijn gunst en liefde sterck,
Den goeden Godt beweeght tot dit genaden werck.

8. Op 't eynde van dit Liedt,
Dees' Hemelsch Burgery,
De Lucht, en d' Aerd' verliet,
En voer ten Hemel bly,
Daers' altijd singht den lof van Godt en van het Lam,
O dat mijn ziel eer lang' in haer geselschap quam.
A M E N .

Danck-Liedt, na het Gebruyck van het Heylige Avondmael.***Voyse van den 97 Psalm: Een Koningh is, &c.***

MYn Ziele die nu zijt
Versterckt, verquickt, verblijdt,
Versadight overvloedigh,
Buyght u voor Godt ootmoedigh,
Bewijst hem danckbaerheydt
Voor dees weldadigheydt,
Dat hy u spijst en laeft,
O! dat gy hem eens gaeft,
Danck, na sijn waerdigheydt.
2. Hy heeft u wederbaert,

Naer sijn God'lijcken aert,
Als gy waert gantsch verdorven,
Ja in de sond gestorven,
't Leven dat gy nu leeft,
Sijn geest en Woordt u geeft,
Hy ist die u oock voedt,
Met spijs en dranck seer goet,
Die hy bereydet heeft.
3. Hy heeft voor u gemaect,
Broodt dat de wereldt laeckt,
Maer Broodt van groote krachten,
Verr' boven 't Mann' te achten:
Wie van dit Broodt eens proeft,
En wert noyt meer bedroeft

Met scherpen hongers noodt,
Geen ander spijs of broodt
Hy nimmermeer behoeft.

4. Den dranck die hy u schenckt,
Daer by gy Hem gedenckt,
Gaet allen dranck te boven,
Is noyt genoegh te loven:
Wie van dien dranck eens smaectt,
Niet meer na drincken haectt,
Sijn dorst wordt soo geblust
Dat smacht of drinckens lust
Hem nimmermeer genaectt.

5. 't Broodt daer u Godt mee spijst,
Daer all' u kracht uyt rijst,

Is 't vleesch van sijnen Soone,
't Welck hingh aen 't Hout ten toone:
't Geen hy u drincken doet,
Is Christi dierbaer Bloedt,
T' welck aen den Kruyce liep
Uyt sijn vijf wonden diep,
In grooten overvloet.

6. Aen dit Godd'lijck Bancket,
Zijt ghy mijn Ziel geset,
Gy hebt met groot verlangen,
Met lust en smaeck ontfangen,
't Broodt dat van boven daelt:
Gy zijt van Godt onthaelt,
Met dranck van vrolickheydt,
Dees groote vriend'lijckheydt.
Laet doch niet onbetaelt.

7. Betaelt den Heer met vreught,

Al dat gy van der jeught
Belooft hebt t' sijner eeren,
Wilt al u krachten keeren,
Tot sijn gehoorsaemheydt:
Schouwt 's wereldts dertelheydt,
Die uwen Godt mishaeft,
Die bitter' vruchten draeght,
Die namaels werdt beschreydt.

Geestelijck May-liedt,

Voyse: De Sonn' heeft ons berooft, &c.

Hoe lustigh en hoe groen,
Is 't in dit Meys saysoen,
Hoe lieflijck ist nu buyten,
Nu all' de jonge spruyten

Van gras, van kruyt, van bloemen,
Om strijdt den Heere roemen.

2. Al 't Veldt is nu ter tijdt
Als een schoon groen tapijt,
Dat onlanghs stont als Heyde,
Is nu gras-rijcke weyde,
En d'Ackers met haer voren,
Staen groen van 't vuchtbaer Koren.

3. De Boomen hoogh en groot,
Die onlanghs scheenen doot,
Als dorr' en gantsch bevroren
Staen, als van nieuws geboren
Met bladeren en knoppen
Verciert tot in de toppen.

4. De vogelkens rondtsom,
Die onlanghs scheenen stom,
Nu weer met held're keelen
Den lof haer 's Scheppers queelen:
Den Leeuw'rick klimt na boven,
Om daer den Heer te loven.

5. Elck Schepsel na sijn aert,
Sijn Scheppers lof verklaert,
Komt edel Creatuere,
Komt leert van de Natuere,
Komt Mensch, komt leert slaen-gade
Den Mey-tijdt der genade.

6. De Son aen 't Firmament
Haer kracht nu neder-sent:

Nu is sy hoogh geresen,
Stracks sietmen ander wesen
Aen boomen, kruyden, dieren,
Selfs aen de kleyne Mieren.

7. Het krachtigh Sonne-licht
Van Godts vrien'lijck gesicht,
'T welck breeckt de harde steenen,
Heeft langh u hert bescheenen:
Noch staet gy als te vooren,
Verkout, en gantsch vervrooren.

8. Gy blijft van vrucht soo bloodt,
Als waert gy dorr' en doodt:
Soo eenigh sap en leven,
Is in u stam gebleven,

Beginnt nu vrucht te dragen
In dees soo vruchtbaer dagen.

9. Rijst uyt der sonden stof,
Wast tot uw's Scheppers lof,
Als wel-geplante Boomen,
Nu sijn genaden-stroomen,
U wortel soo besproeyen,
Pooght nu in deught te groeyen.

10. Laet Heer u hemelsch vocht
Af-druypen door de locht,
Laet op ons herten dalen,
Uw' aenschijns Sonne-stralen,
Soo sullen wy ontluycen
Als Roosen op haer struycken. *Amen.*

Af-maninge van de liefde der werelddt.**Op de voyse: *Van de Engelse Fortuyn.***

AL wat men hier in dese Werelddt vindt
O werelddts Mensch, is lossen dan de windt,
Al watter blinckt, al watter heerlijk schijnt,
Is min dan niet, eylaes tot niet verdwijnt!

2. Hoe haest verdwijnt het ydel werelddsch goet,
Het komt en gaet gelijk als Ebb' en Vloet,
't Rolt als een bal, 't verandert haest van Heer,
In d' een handt nu, en dan in d' ander weer.

3. Hoe haest verdwijnt de ydel werelddsch eer,
Hoe haestigh sinckt de hooghmoet plat ter neer,
Die huyden is verheven als een godt,

Eer morgen wort veracht, belacht bespot.

4. Hoe haest verdwijnt de ydel Wereldts lust,
Veel haester als een Keers werdt uytgeblust,
Van dertel vreught, van schetter end' gelagh,
Is 't slot en 't eynd' geweent, getreur, geklagh.

5. Blindt is de mensch, die steeds na rijckdom vroet,
Gelijck de blinde Mol in d' Aerde doet:
d' Eersuchtigh mensch is dwaes, die vroegh en laet,
Na 's Wereldts eer en ydel hoogheydt staet.

6. Dwaes is de mensch, die wellust en playsier,
Na jaeght, en soeckt in 't dal der tranen hier:
Al 's wereldts vreught is maer wormstekigh fruyt,
d' Hert knagend' worm kruypt doch in 't eynd' daer uyt.

7. O Christen mensch! uw' oogen open doet,
Hebt gy begeert tot vreughd', tot eer, tot goet,
Soeckt 't een of 't ander hier beneden niet,

Heft 't hert om hoogh, met 't oogh na boven siet.

8. Tracht na die vreught, die nimmer werdt beweent,
Staet na die eer, die nimmer werdt verkleent:
Arbeydt om 't goed, dat nimmermeer vergaet,
Maeckt dat u ziel hier op haer oogen slaet.

9. Verheft u ziel uyt 's Wereldts modder-poel,
Verr' boven d' Aerd' en al het Aertsch gewoel:
Soeckt 's Hemels goet, soeckt 's Hemels eer en vreught.
'k Wensch dat gy 't soekt, en dat gy 't vinden meugt. *Amen.*

Klaegh-Liedt, over de gemeene schade Josephs, door geheel Christenrijck.

Op de voyse: Yets moet ick u Laura vragen.

GRoote Godt, die d' Aerdsche Goden,
(Als uw' Dienaers ende Boden)

Hoogh en laegh regeeren doet,
Dien de aldergrootste Koning',
Van sijn rijck, ja van sijn wooning'
Als een Leen-Heer kennen moet.

2. Die de herten van de Grooten
Neyght en buyght als water-gooten,
Die tot in den gront door siet
Aller Koningen gedachten,
En al wat in duyster nachten
Haestigh in haer sinnen schiet.

3. Die met toomen en met ringen
De Tyrannen kondt bedwingen,
Die haer sterck gespannen boogh,
Als een riet-stock kondt verbreken,

Die haer doet het zweert op-steken
Met een wencken van u oogh.

4. Siet gy niet hoe Babels Hoere
All' de wereltd steldt in roere?

Alles t' onderst' boven keert:
Hoe sy pleeght haer vuyle minne,
Als een heete Kemelinne,
Met de Koningen boeleert.

5. Hoe sy maeckt de Vorsten droncken,
Met haer stercken Wijn beschoncken,
Om te doen haer Moorders lust,
Om van d' Aerde te vernielen,
Al wat schrickt voor haer te knielen,
Al wat uwen Soone kust.

6. Immers kondt gy 't sien en weten,
Godt gy zijt wel hoogh geseten,
Maer u wonder scherp gesicht,
Kan met groote kracht door-dringen,
Soo dat voor u alle dingen
Zijn soo klaer gelijk het licht.
7. Selfs de Hel is voor u open,
U vyer-vlammigh oogen lopen
Boven, onder, over al:
't Stilste luyst'ren kondt gy hooren,
Ja gy weet al langh te vooren,
Wat een mensch noch dencken sal.
8. Siet gy dan de Hoer soo woelen,
Haer onreyne handen spoelen

In het reyn vergooten bloedt
Uwer knechten, dat voor desen
In uw' oogen pleeght te wesen
Kostelijck en dierbaer goedt?
9. Kondt gy 't sien, en soo verdragen,
Sonder vyer en ander plagen
Over haer te storten neer?
Moet het u Vriendinn' al meugen?
Moet sy all' die bitt're teugen
Van de Hoer verzwelgen Heer?
10. Heyligh zijn o Godt uw' wegen,
Wy en spreecken u niet tegen,
Wy aen-bidden u beleydt:
Als een Mensch met u wil twisten,

All' sijn vonden ende listen
Zijn voor u maer ydelheydt.
11. Maer o Heer (vergeeft ons 't vragen)
Sal u Bruydt dan altijd klagen?
Altijdt lijden hoon en spijdt?
Sullen op haer bleecke wangen
Altijdt heete tranen hangen,
Tot dat komt uw's Oordeels tijdt?
12. Siet o Vader eens van boven,
Siet eens door der Princen Hoven,
Die uw' Kercke wenschen quaet:
Wilt uw' ooren doch eens setten
Aen haer dichte Cabinetten,
Hooft eens wat daer omme gaet.

13. Sy besluyten in 't verborgen,
Ons tot een toe te verworgen,
Gantsch en gaer te roepen uyt,
Als men pleeght uyt d' Aerd' te plucken,
Met den wortel wegh te rucken,
't Snood' en ongezegent kruyt.

14. 't Is in Duytslandt wel gebleecken,
Daer de stroomen en de beecken
Root geworden zijn van bloedt:
Daer den Arendt en de Gieren,
Ravens, Honden, ander' Dieren
Zijn met menschen vleesch gevoedt.

15. 't Arm Boheemsche Koninckrijcke,
Hungeryen desgelijcke,

En die Landen daer ontrent,
Ach wat hebben s' al geleden!
Ach wat lijdens' al op heden!
Noch en heeft haer smert geen endt!
16. Duysenden van vroomen zielen,
Hebben sy daer sien vernielen,
Na die droeve nederlaegh!
s' Hebben menigh hoofd sien springen
Over die bebloeyde klingen,
En noch sien sy 't alle daegh.
17. Grijse Mannen, teere Vrouwen,
Zijn aen stucken daer gehouwen,
Ja de Kinders van de borst:
Noch en kan die Hoer niet laten,

't Bloedt te tappen als uyt vaten,
't Drincken maeckt haer grooter dorst.
18. d' Edel Paltz die smelt van rouwe
Als een arm verachte Vrouwe
Van haer eer en Heer ontbloedt,
Die moet nemen in haer ermen,
En in haren schoot verwerpen,
Dien sy haet meer als de doodt.
19. 't Heerloos, weerloos volck met tranen!
Duysentmael magh 's daeghs vermanen
Haren Prince Frederick,
Die met hertzweer en met suchten
Uyt het Landt heeft moeten vluchten
Voor 't gewapent ongelijck.

20. 't Is daer gantsch een ander wesen,
Alst daer pleeght te zijn voor desen,
't Schijnt te zijn een ander Landt:
't Was een Landt daer vrede bloeyde,
Honigh, Melck en Wijn daer vloeyde,
Door u zegen-rijcke handt.

21. Nu eylaes! om hare sonden,
Wordt van vremde al verslonden,
Wat 't verdorven Aertrijck voedt!
't Heyl is gantsch van daer geweecken,
't Arme Landt is overstreecken
Met een bloedt en tranen-vloet!

22. De vorst'lijcke Heerschappyen,
Gulick, Cleef, wat tyrannyen,

Wat geweld en overlast
Lijden sy door sroovers handen!
En de Mercksch' en' Bercksche landen
Zijn wel dapper aen-getast.

23. Hoogh en laege staets Persoonen,
Die als Ballingen hier woonen,
Soo beschrijven haren staet,
Dat een mensch moet zijn van steenen,
Dien het niet door mergh en beenen
Binnen tot in't herte gaet.

24. Als wy Hier wat lager dalen,
Met ons droeve sinnen dwalen,
Door het groote Fransch gebiedt,
Dach en nacht sien wy daer wercken,

Om uw' langh vervolghde Kercken,
Nu te maecken gantsch te niet.

25. Ach wy konnen sonder tranen!
Nimmer spreecken of vermanen,
Van Rochel nu overheert!

't Welck naest u o Heer voor desen
Als een Vry-Stadt pleeght te wesen,
Van dat volck dat u vereert.

26. Ach die Stadt heeft moeten lijden!
Dat door 't ongenadigh snijden,
Van het scherpe hongers zweert,
Meest haer Burgers zijn verslonden,
Zijnd' op straten doot gevonden,
Tot het been toe uyt-geteert.

27. Waer uw' ogen heenen wenden,
Oost of West, aen allen enden,
Sien wy soo veel hoon en smaet:
Soo veel leets u Kerck in schencken,
Dat wy in ons zwackheyt dencken,
Of ghy niet te hart en slaet.
28. Maer als wy ons recht bedaren,
Ons verstant by een vergaren,
Geven wy ons selfs de schult:
Want wy sien dat ons misdaden
Al dees' lasten op ons laden!
En wy prijsen uw' gedult.
29. Waert ghy Heer niet seer langhmoedig,
Uw' gedult niet overvloedigh,

Uw' genaed' niet onbepaelt,
Tot het Volck van u verkooren,
O wy waren langh verlooren!
Langh ter hellen afgedaelt.

30. Nu wy goede Godt in 't leven,
Door u goetheydt zijn gebleven,
Voor 't verdiend' verderf bewaert:
Sullen wy altijd belijden,
Dat gy midden in 't kastijden
Houdt u Vaderlijcken aert.

31. Maer liev' Vader laet ontbranden,
Eens u teere ingewanden
Over 't over-groot verdriet
Uwes Volcks, dat als verwesen

Tot der dootd, in duysent vreesen,
Altijdt op u handen siet.

32. Streckt eens uyt uw' stercke handen,
Breeckt der Philistijnen banden,
Als een dun versenghden draet.
Maeckt dat al haer liguen liegen,
Dat haer magh die hoop bedriegen,
Die op haer verbonden staet.

33. Sendt een War-geest tusschen beyden,
Dat sy van elckander scheidt,
Dat door onderlingh gekijf,
Sy malkanderen bevechten,
Als de Midiaensche knechten
Deeden door u vreemt bedrijf.

34. Godt u macht is niet vermindert,
Maer ons boosheydt heeft verhindert
All'ons heyl tot desen dagh.
Onse sonden hoogh als bergen,
't Licht uws aenschijns soo verbergen,
Dat 't ons niet beschijnen mach.
35. Werpt o Vader onse sonden,
Die ons slaen dees diepe wonden,
In de Zee van boven neer:
Daerse niemandt kan weer halen,
Laetse tot den Afgront dalen,
Van uw' diep genaden meer.
36. Toont dat gy noch zijt op heden
Die gy waert van eeuwicheden,

In 't vergeven mildt en trouw',
Over dien die haer gebreecken
Niet verbergen noch versteecken,
Maer bekennen met berouw.

37. Kan u al ons droevigh kermen!

't Hert niet roeren tot ontfermen?

Kan al 't bloedt vergieten Heer,

't Ingewant u niet bewegen?

Toont dan dat u is gelegen

Aen uw' Waerheydt en uw' Eer.

38. Voor u Eer pleeght gy te strijden,

En niet ongestraft te lijden

't Schenden van uw' Heyligh Woordt,

Sult gy dien dan niet vergelden,

Die u Leer en Eer soo schelden,
Datmen schrickt, wanneer men 't hoort?

39. Heer en wilt niet langer slapen,
Treckt eens aen uw's yvers wapen,
Gordd' u wraeck-zweert op u zijd':

Neemt u Boogh, u snelle Flitsen,
Valt met kracht op Babels spitsen,
Toont dat gy haer Vyandt zijt

40. Slaet den snooden mensch der sonde,
Door uw's aessem kracht te gronde:

Laet dees' zwart en duyster Wolck,
Door uw's aenschijns glans verdwijnen,
Laet de Vreughden Sonn' eens schijnen
Over u ellendigh Volck!

41. Laet ons klachten u op-wecken
Helpt ons sonder lang vertrecken,
Helpt ons om des Heeren wil.
Eyndigend' ons droeve klachten
Sullen wy u heyl verwachten,
En in hoope zwijgen stil. *Amen.*

Gedenck-liedt van de opstandinge Christi.

Op de Voyse: *Wel aen mijn Ziel, &c.*

*E*Er dat de Sonn' haer snelle Paerden,
Tot haren loop hadd' ingespannt,
Quam uyt den zwarten schoot der Aerden

En uyt der dooden duyster Landt,
De Man van Godes rechterhandt,
Beladen met de rijcke buyt,
Van sijn vyanden,
Die nu sijn handen
Mildelijck ons deylen uyt.

2. De Joden hoopten hem te stuyten,
Sy vreesden voor den derden dagh,
Dies sloten sy het graf van buyten,
Een zwaren steen voor d'inganck lagh:
End'om te maken meer ontsagh,
Druckten daer op den zegel-rinck:
Een hoop Krijghs-knechten,
Gereet tot vechten,

Naer het Graf op Schiltwacht ginck.
3. Maer als de Heer uyt 't graf woud' treden,
Als Bruyd'gom uyt sijn kamer gaen,
Quamen twee Eng'len flux beneden
Om haren Heer tot dienst te staen;
Met sulcken klaerheydt aengedaen,
Dat al de Wachters seer verbaest
Waren als dooden,
En daer na vlooden
Na de Stadt met grooten haest.
4. Sy seyden elck dat Jesus leefde,
's Doods stricken hadd' gescheurt aen twee,
Dat d' Engel, als het aertrijck beefde,
Hadd' wegh gerolt den zwaren steen,
En wat een klaerheydt daer omscheen:
Dit groot en onverwacht gerucht

Van dees' soldaten

Door-liep de straten

Jerusalems metter vlucht.

5. Door dees' soo vreemd' en nieuwe mare

Was stracks beroert de groote Stadt,

Maer Christi kleyn bedroefde schare,

Die met gesloten deuren sat,

Betreurend' haer verlooren schat,

Heeft wel 't gerucht met vreught gehoort:

Doch door het vreesen,

Scheen 't haer te wesen

Een gedroomt' en ydel Woordt.

6. Wat doet de Heer doch ondertusschen?

Hy die niet breeckt 't gekroockte riedt,

Die 't roockend' vlasch niet pleeght te blusschen

Verstoot sijn zwacke Jongers niet:

Hy maeckt dat een yeder aen hem siet,
Hem spreeckt en oock met handen tast:
Ja laet hem spijsen,
Om sijn Verrijsen
Haer te doen gelooven vast.

7. Als de Heer soo was verscheenen,
En haer soo vriend'lijck had' gegroet,
Is al haer ongeloof verdweenen,
De vrees' verginck uyt haer gemoet
Als voor de son den Nevel doet:
Haer hert en ziel wierdt soo verheught,
Dats' alle slagen,
Hebben verdragen,
Om des Heeren wil met vreught.
8. Verweckt o vriendelijcke Heere
Ons door uw's verrijsenis Kracht,
Op dat wy leven u tot eere,

Ontwickelt van der sonden macht:
 Van 's Duyvels banden seer onsacht,
 Maeckt ons Heer Jesu los en vry,
 Dat u alleene,
 En anders geene,
 Onsen Geest magh dienen bly.

***Klagelijcke Aenspraecke der Nederlanden tot Godt, over haren
 droevigen staet, en d' Antwoort Gods op deselve.***

Voyse: Psalm 89.

Nederlandt klaeght.
 IN ons, in ons, o Heer! in ons en is geen macht,
 Om te weerstaen 't geweldt, en d' overgroote kracht

Der vyanden, die ons als Leeuwen fel bespringen,
Die als een watervloet alomm' op ons aendringen:
Ons oogen zijn op u, alleen op u geslagen,
Helpt gy ons goede Godt in dees' soo quade dagen.

Godt Antwoordt.

Slaet gy afvalligh Volck u oogen nu op my,
Loopt tot u Vrienden nu, soeckt u Nabueren vry,
Gy hebt haer hulp geacht, gesocht meer als de mijne,
Laet die u helpen nu uyt desen angst en pijn:
Leert nu met schand' en schae, wat 't zy, op vleesch vertrouwen,
En met sijn hert en ziel niet vast op my te bouwen.

Nederlandt klaeght.

Gy zijt, o groote Godt! gy zijt en anders geen
In desen grooten noot ons toeverlaet alleen,
Ons Bondt-genooten en Nabueren staen ter zijden

Als waterbeecken los ons vrienden ons ontglijden:
Soo gy o Heer voor ons niet in de spits wilt treden,
Verlooren is ons Landt met all' sijn schoone Steden.

Godt Antwoordt.

't Verschrickelijck verderf, dat ghy met reden vreest,
Is van mijn knechten u voor langh gedreyght geweest,
Gy hebt haer woort veracht, en in de windt geslagen,
Nu zijn tot vallen rijp u langh gegroeyde plagen:
Noyt teecken van berouw heb ick aen u gevonden,
Eet nu de bitter vreught van u soo soete sonden.

Nederlandt klaeght.

Ach! wy bekennen Heer met schaemt ons groote schult,
Lanckmoedigh goedigh Godt, hebt doch met ons gedult!
Ons sonden zijn tot aen den Hemel hoogh gesteegeen,
Sy zijn soo veel en meer als drupp'len van den regen:
't Is regt dat gy ons straft, maer straft ons dog met mate,

Komt u verloren volck, noch dit mael eens te bate.

Godt antwoordt.

Och of gy bastaert zaet, en recht rebellen aert,
U wegen eens verliet! en my gehoorsaem waert,
Ick souw my als een muur, rontsom u henen maken,
Geen vyandt soud' u oyt als met sijn scha genaken,
Hem sou van schrick en vrees 't getogen zweert ontvallen,
En gy soud' werpen neer sijn hoogh en stercke wallen.

Nederlandt klaeght.

Bekeert gy ons o Heer! soo worden wy bekeert,
Treckt ons, soo loopen wy den wegh die gy ons leert,
Druckt onse herten in u Goddelijcke wetten,
Leydt ons door uwen Geest, dat wy ons voeten setten,
Wacker en recht voortaan, in u gebaende wegen,
Laet voor, en met, en na ons gaen u gunst en zegen.

Bruylofs-liedt.***Voyse: Schoonste Nimphe van &c.***

't Houwelijk is een droevigh spel,
 Groot gequel,
 Swaren last op 't hert gebonden,
 Alsser onlust, twist en strijdt,
 Wordt altijd
 Tusschen 't Echte-paer gevonden.
 Als des eenen smert en pijn // schijnt te zijn
 d' Anders lust en vreught inwendigh,
 Als d' een in tranen smacht // d' Ander lacht,
 O dat Houw'lijck is ellendigh.

Als sy hebben beyd' berou // Van de Trouw
O wat moet daer droefheydt wesen!
d' Eensamheydt die droevigh is // Moet gewis
Voor quaet Houw'lijck zijn gepresen.

Laet u 't hert niet worden zwaer // Soete paer,
't Saem gebrocht door suyver minne,
Want de Godt van liefd' en vree // Sal u twee
Maecken eens van hert en sinne.

Door der liefden stercken bant // Sal sijn hant
U soo vast te samen binden,
Dat gekijf en sulck gedruys // In u Huys
Nimmermeer sal woon-plaets vinden.

Siet dat gy der Liefden gloet // Altijdt voet,
Wacht u voor het eerst krackeelen,

Denckt altijd dat Man en Vrou // Vreugt en rou,
 Vriend'lijck t' samen moeten deelen.
 Laet u rijcken zegen Heer // dalen neer,
 Op dit Paer, en laet haer rijsen,
 Geeft haer steeds uwen lof // Nieuwe stof,
 Datse u hier namaels prijsen.

Christelijcke meditatie, die in sieckten kan gesongen worden.

Op de voyse: *Yets moet ick u Laura vragen.*

GY die moede zielen stercket,
 Nieuwe Lichaems krachten wercket,
 Alst de zwacke Mensch behoeft,
 Die uyt vaderlijck meed'doogen

Boven krachten en vermogen
Noyt u Kind'ren hebt beproeft.

2. Die gezond' en siecke dagen
Geeft en neemt naer u behagen,
Hebt my hier geworpen neer,
Op het Sieck-bedd' vol van smerte,
Maer aen u wel meend' herte
Wil ick twijf'len nimmermeer.

3. Gy kondt wonden en weer heelen,
Gy kondt geess'len en weer streelen,
Leyden in en uyt de Hel:
Haestelijck een Mensch te dooden,
Haest te helpen uyt 's doods nooden,
Kondt gy Heer al even-wel.

4. Dese sieckt', daer ick meed' woele,
Dese smert die ick gevoele,
Heeft uw' handt my opgeleydt:
Nu gy kendt u eygen slagen,
En gy weet wat ick kan dragen,
Toont dan uw' getrouwigheydt.

5. Ick omhels en kus uw roede,
Die my maeckt de sonde moede:
Maer ick bidd' u als een kindt,
Dat hem gaerne laet kastijden,
Sendt my toe een lijd'lijck lijden,
Toont dat my u hert bemindt.

6. d' Uytkomst van dees' sieckt' en quale
Die beveel ick altemale.

Uwen wil en wijsen raet,
Sonder prevelen of prangen,
Wil ick blijdelijc ontfangen,
Wat gy my toekomen laet.

7. 'k Weet dat gy my sult toe-senden,
Dat gy 't seeckerlijck sult wenden
tot mijn best en saligheydt:
Daerom wil ick onbekommert,
Met de Wereldt onbeslommert,
Sien op u voorsienigheydt.

8. Soo ghy Heer, my noch wilt sparen,
Tot mijn Vaders niet vergaren,
Door dees' sieckt', die my nu druckt;
Laet uw zegen dan verschijnen

Over 't werck der Medecijnen,
Geeft dat alles wel geluckt.

9. Als gy maer een woordt wilt spreecken,
Al mijn smerten en gebreecken
Sullen my verlaten ras:
Daet'lijck sal ick zijn genesen,
Ja soo frisch en wacker wesen
Als ick oyt mijn leven was.

10. Soo gy my dat wilt verleenen,
Soo verleent my doch met eenen,
Dat ick voorts niet eenen dach,
Als tot uwen dienst bestede:
Geeft my dat ick 't doe al-rede,
En van nu beginnen mach.

11. Hebt gy oock Heer voor-genomen,
Dat ick niet weer op sal komen,
Maer den wegh der werelddt gaen,
't Staet alleen aen u gebieden,
Wat gy wilt dat moet geschieden,
Wat gy doet, is wel gedaen.

12. Ick ben willigh wel te vreden,
Uyt dit tranen-dal te treden,
'k Ben dit arme leven sat,
Moed' van tobben en van sloven,
Och! of ick al-reed' daer boven
In des Hemels ruste sat.

13. Wilt my derwaers Heer geleyden,
Geeft my een genadigh scheyden,

Sterckt mijn kleyn en zwack geloof:
Neemt mijn ziel in uw handen,
Die gy uyt des Satans tanden,
Hebt getoogen als een roof.

14. 'k Sie de diepte van mijn sonden,
Die ick peylen kan noch gronden,
Die mijn hert voor u beschreyt:
Maer ick sie oock op de wonden
Uwes Soons, die t' allen stonden
Vloeyen van bermhertigheydt.

15. Laet sijn wonden op my vloeyen,
Laet sijn bloedt my heel besproeyen,
Over Ziel en Lichaem gaen:
Soo sal ick in uw' gesichte,

Op den dagh van 't streng' gerichte,
 Sonder smet en vleckē staen.
 16. 'k Hebb' mijn hert nu uyt-gegoten,
 Ziel en all' geheel ontslooten,
 Voorts gedenck ick met gedult,
 Ondersteunt door uwe krachten,
 Stil in hoope af te wachten
 d' Uyt-komst, die gy geven sult.

Door B. Busschoff.

Nieuwe vermeerderingh van den sesten Druck.

Troostelijke betrachtinge van den Name Jesu.

Op de Voyse: Jonge dochters vol van, &c.

Als een uyt-gestorte Balsem,
 Is mijns Heeren Jesu Naem,

s' Is van smaeck soo aengenaem,
Dat ick tegen all' den Alssem,
Die ick in dit leven proef,
Slechts dees' soeten Naem behoef.
2. Als ick wel hebb' overwogen
Sijn beduyding' en sijn kracht,
'k Vind' daer in soo grooten macht,
Dats' is salve voor mijn oogen,
s' Is de sausse van mijn kost,
Dranck veel soeter als de Most.
3. S' is de beste Medecijne,
Soet, nochtans het hert gesondt;
s' Is als Honigh in den Mondt,
s' Is een plaester tegen pijn,

s' Is een staf in zwaarigheydt,
Grooten troost in treurigheydt.

4. Wat ick lees, of schrijf, of hoore,
Isser desen Name niet,

't Is my onlust en verdriet:

Maer soo haest als in mijn oore

Desen soeten Name klinckt,

'k Voel dat s' in mijn herte sinckt.

5. Desen Naem soeck ick te drucken

In mijn hert soo gantsch en gaer,

Dat ick vast'lijck meen voorwaer,

Sneetmen 't hert in duysent stucken,

Datmen noch in 't minste deel

Vinden soud' dien Naem geheel.

6. And're laet ick putten graven,
Met een domme kracht en sin,
Die geen water hebben in,
Ick gedenck mijn ziel te laven
Uyt dees' Born van alle Heyl,
Daer ick noyt en vinde feyl.

7. 't Was het werck niet van sijn Moeder,
Datmen hem dien Name gaf,
d' Ordre quam van boven af,
Dat hy als sijns Volcks Behoeder
En Verlosser, soo getrouw
Desen Name dragen souw.

8. Om uw's Naems wil Jesu goedigh,
Weest mijn Jesus, stelt my vry

Van des Satans tyranny:

Geeft my aen uw' lijden, bloedigh,
Deel, tot mijn rechtveerdigheydt,
En de Geest der Heyligheydt.

9. Wilt my uw' verdiensten schencken,
Dat ick daer meed' aen-gedaen,
Mach tot uwen Vader gaen;
Wilt de macht der sonden krencken,
Datse niet meer heersch in my,
Maer alleen Heer Jesu gy.

10. Jesu wilt my niet begeven,
Dat ick u oock niet begeef:
Geef dat ick soo langh ick leef,
U mach als een klis aenkleven,

En wanneer mijn ziel verscheydt,
Jesu neemts' in u geleydt.

Cant. 1. vers 3. *Uwen Name is een uytgesorte salve; daerom hebben u de Maeghden lief.*

Gedenck-Liedt, van de besnijdinge des HEEREN.

Op de voyse: Jonge dochters vol van, &c.

D'Achtste Sonn' was op-geresen,
Na die heylsamen Geboort',
Diergelijck niet is gehoort,
Diergelijcke noyt sal wesen,

Van dien wonderlijcken Soon,
Godt en Mensch in een Persoon.

2. Joseph en Maria 't samen,
Dachten aen die strenge Wet,
Die de Heer had ingeset,
Die sy soo ter herten namen,
Dat het Kindt besneden wierdt,
Meer als and're niet gevierdt.

3. In 't besnijden sagh men springen
d' Eerste mael die bloedt Fonteyn,
Die ons maeckt van sonden reyn:
Maer wat wonderlijcke dingen,
Datmen dit onnoosel Kindt
In besnijdens smerte vindt!

4. Immers kende hy geen sonde,
Heyligh hy ter Wereldt quam:
Waerom geeftmen 't suyver lam
Dan soo pijnelijcke wonde?
O die smertelijcke snee
Deed' sijn teere hert wel wee!

5. Gaet o Mensch! hier niet te rade
Met u vleeschelijck vernuft,
't Welck in sulcke saecken suft;
Siet om hoogh, en slaet wel gade
Godes will' en wijsen raet,
Die u te aenbidden staet.

6. In 't besnijden is gebleecken,
't Geen gy vast gelooven moet.

Dat de Heer hadt Menschen bloedt,
En 't besnijden was een teecken,
Dat hy was uyt d' oude stam
Van sijn Vader Abraham.

7. Dit verseeren en verwonden,
Leedt de Heere met gedult,
Heeft daer in de Wet vervult,
En hem selven vast verbonden,
Voorts in als genoegh te doen,
Om te maecken ons Rantsoen.

8. Houdt o Mensch! u hier mee stille,
Steldt uw' weet-sucht maet en perck;
Weet dan noch, dat oock dit werck
Is geschiet om uwen 't wille,

Elck bloedt-druppel die hier viel,
 Is tot voordeel van uw' ziel.
 9. Heer die voor ons zijt besneden
 Aen uw' vleesch met 't scherpe stael;
 Och besnijdt ons altemael
 Soo aen 't hert en all' ons' leden,
 Datter noch aen ziel noch lijf,
 Voor-huydt van de sonde blijf. *Amen.*

Gedenck-liedt, vande Hemel-vaert Christi.

Op de voyse: *Psalm 24. De aerd' is onses, &c.*

Als Godts gehoorsaem' lieve Soon
 Soud' klimmen naer sijns Vaders Throon,

Als sijn triumphe was voor-handen,
Na dat hy alles had volbracht,
En door sijn Goddelijcke kracht
In 't stof geleydt al sijn Vyanden.

2. Soo is hy noch voor sijn vertreck,
In een seer vriendelijck gespreck
Met sijn Apostelen getreden:
Olijf-bergh, o gy hebt de eer!
Dat op u grondt dees' grooten Heer
Gesproocken heeft sijn leste reden.

3. Met dat hy had adieu geseydt,
En haer de handen op-geleydt,
Is hy van d' Aerde op-geheven,
En naer den Hemel op-gevoert:

d' Apost'len waren seer beroert,
Dat haer de Heer soo ginck begeven.
4. Sy volghden hem met haer gesicht,
Tot dat de wolcke klaer en licht
Hem gantsch'lijck wegh nam uyt haer oogen:
Soo heeft de Heer sijn strijdt ge-endt,
soo is hy uyt des Oorlogh Tent
Verwinner na sijn Hof getogen.
5. De Poorten vondt hy open staen,
Die selfs haer hadden op-gedaen,
Zijnd' op-gesprongen door verlangen:
Denckt, o mijn ziel, wat vreughden Feest!
Is in dat groot Palleys geweest,

Als desen Vorst daer wierdt ontfangen.

6. Wat was des Hemels Burgery
Op desen dagh van intreed' bly!
Hoe juychten all' der Eng'len scharen!
Den Hemel dreunde van 't Gesanck,
En van het lieffelijck geklanck,
Van soo veel wel gestelde snaren.

7. De Vader aen sijn rechterhandt
Heeft sijnen Zoon een stoel geplandt,
In sulck een Heerlijckheydt verheven,
Dat op hem alle oogen sien,
Dat voor hem buygen alle knien,
Dat selfs de Hel voor hem moet beven.

8. Denckt niet dat d'Heer daer ledigh sit;

Maer weet dat hy den Vader bidt
Voor sijn gemeynte uyt-verkooren:
Die hy op Aerden hier vergaert,
En door sijn macht alsoo bewaert,
Dat harer niemant gaet verlooren.

9. O Mensch die dit met my gelooft!
Heft nae den Hemel op uw' hoofd,
En laet u herte doch niet binden
Aen d' Aerd', of aen het Aertsch gewoel:
Want in dien vuylen Modder poel
En is u Heere niet te vinden.

10. O Heer ons herte doch verweckt!
Gelijck den Zeyl-steen 't Yser treckt,
Dat onsen om-ganck zy daer boven,

Daer gy in sulcken glory zijdt,
Daer wy u hoopen, t' sijner tijdt,
Te sien, en eeuwiglijck te looven. *Amen.*

Betrachtinge van de weder-komste Christi ten oordeel.

Op de voyse: *Van den 66 Psalm.*

't ZY dat ick slaep, 't zy dat ick waecke,
't Zy dat ick sit, 't zy dat ick stae,
't Zij dat ick zwijg', of ben in spraecke,
Waer dat ick ben, of waer ick gae,
Selfs onder eeten, onder drincken,
Ick hoor altijd, ik hoor al om,
Dees' stemm' in mijne ooren klincken:

Op, op, daer komt den Bruydegom.

2. d' Uur van sijn komst is my verborgen,

Ick twijfel of 't sal 's avondts zijn,

Of 's middernachts, of in den morgen,

Of oock by klaren Sonne-schijn:

Ick weet den tijdt begint te korten,

De uur alleen de Vader weet,

Dies wil ick vroegh mijn lend'nen schorten,

en houden steeds mijn Lamp gereet.

3. Wel zaligh sal dien dienstknecht wesen,

Die waeckt en sijnen Heer verwacht;

Maer wee dien dwaes, hy mach wel vreesen!

Die d' Hoope van sijn komst belacht.

Sy die hem hebben 't hert door-steecken,

Sullen sijn aenschijn moeten sien,
Hy sal hem schrick'lijck aen haer wreecken,
En laes! wie sal haer hulpe bien?

4. Sy sullen wenschen, dat de Bergen,
Dat d' Heuvelen, van zwaer gewicht,
Haer mochten decken en verbergen
Voor 't onverdraeg'lijck aengesicht:
Maer haren wensch sal niet geschieden,
Sy sullen roepen om de doot:
Maer selfs de doot sal van haer vlieden,
O jammer en benautheydt groot!

5. Hoe sullen sacken d' hooge kruynen,
Die steyle halsen zijgen neer,
Op 't sterck geklanck van die Basuynen,

En des Archangels stem noch meer!
Hoe sullen haer de herten beven,
Wanneer sy van den Rechter-stoel,
Met smaetheydt werden wech-gedreven,
Gestort in d' Helsche Sulpher-poel.
6. Maer gy, o Mensch! die met verlangen,
In hoop des Heeren komst' verbeydt,
Die om den Bruyd'gom komt t' ontfangen
't Best dat gy kondt u maeckt bereydt;
Hoe sal uw' hert van vreughd' dan springen!
Hoe sal uw' hoofd dan gaen om hoogh!
Hoe sal dan na de wolcken dringen
Uw' sterrend' en verlangend' oogh!
7. Den Wolck-troon sult gy sien bereyden

Daer op de Heer sal sitten gaen,
De duysenden die hem geleyden,
Sult gy oock sien rondtsom hem staen:
Dan sult gy werden op genomen,
En uwen Heer gaen in 't gemoet,
Die met veel grooter glans sal komen
Als 't groote licht der wereltd doet.
8. Sijn klaerheydt sal u gantsch omvangen,
Omschijnen sal u 's Hemels licht:
O wat een vreught sult gy ontfangen,
Door sijn soo vriendelijck gesicht!
't Aenschouwen van sijn klare Oogen,
Sal dringen door u ingewandt,
Uw' tranen sal hy selfs af-droogen!

Af-wisschen met sijn sachte handt.

9. Sijn soete stemme sult gy hooren,
Uyt all' die Hemelsche Musijck:
Komt hier mijns Vaders uytverkooren,
Komt siet, geniet het Koninckrijck:
Komt neemt den Hemel voor u wooningh,
Die u voor langh is toe-bereydt,
Elck van u sal hier zijn een Koning,
En heerschen in der eeuwigheydt.

10. Heer geeft dat ick uw openbaringh,
Met vrees' en oock met vreught verwacht,
Dat my den dagh van uw verklaringh
Niet en betrappe onverdacht,
Geeft dat ick voor u komst mach duchten,

Nochtans te wachten onbeschroomt,
Dat ick met hertelijcke suchten,
Magh segghen: Heere Jesu kooft. *Amen.*

Klaeghlijcke aenspraecke aen het landt.

Op de voyse: *Bereydt u huys terstondt, &c.*

O Sorgeloose Landt!
Door weeld' en voorspoet droncken,
In alle sond' en schand'
Gesmoort, en gantsch versoncken:
't Is tijdt dat gy ontwaect,
Eer u de Roede raeckt,
Die Godt in toorn u veerdigh maeckt.

2. Godt soeckt uw' heyl en goet,
Door allerhande wegen,
Door spoet, en tegenspoet,
Door straf en oock door zegen;
Gy achtet, soo men siet,
Noch 't een noch 't ander niet,
Wat doet gy Godt een groot verdriet!

3. Hy laet sijn Heyligh Woordt!
U dagelijcks verkonden;
Maer die 't met vreught aenhoort,
Waer werdt die Mensch gevonden,
In dit verkeert geslacht,
't Welck goede leere acht?
Ach! 't heylsaem Woordt werdt uyt-gelacht.

4. Elaes! wat vreughd' of boet!
Doet 't ernstigh sonde straffen?
't En raect niet in 't gemoedt,
Niet meer als 't Honde blaffen,
Of 't kraeyen van den Haen,
Of dagelijcks Klocke-slaen,
Elck blijft sijn oude wegen gaen.
5. Men maeckt den Heer te moe,
Men doet sijn dienaers suchten,
De sonden nemen toe,
De deughden moeten vluchten,
Met groot verdriet en spijdt:
Seght my, waer dat gy zijdt,
O vreesse Godts, in desen tijdt?

6. Geloove, Liefd' en Hoop,
Soo vast aen een gebonden,
Door een metalen knoop,
Waer werdt ghy nu gevonden?
Ick ducht in een woestijn,
Want dat g' in 't Landt soud' zijn,
Daer van verneemt men blijck noch schijn.

7. Gedult en ned'righeydt,
Waer steeckt gy in de hoecken?
Waerheydt en matigheydt,
Waer salmen u doch soecken?
Gy zijt meed' uyt-geleydt,
En gy rechtveerdigheydt,
Hebt oock het Landt adieu geseydt!

8. Beklaegelijck verloop
Dat all' dees' Speelgenooten,
t' Saem in eenen hoop
Te Landt zijn uytgestooten:
Sy zijn gegaen door dwanck,
Om uwer sonden stanck,
't Verkeerde volck geeft die den danck.
9. Volck van verkeerden sin,
Waer sal u dwaesheydt stuyten?
Gy haelt de sonden in,
De deughden stoot gy buyten:
Den zegen gy verjaeght,
Den vloeck, 't zy Godt geklaeght,
Gy naest, en in uw' herte draeght.

10. Valt, valt den Heer te voet,
Bidt af sijn zware plagen,
Eer hy neer-storten doet
Sijns Toorens duyster vlagen:
Uw' Kerf-stock is vol schult,
Uw' maet is langh vervult,
Misbruyckt niet langer Gods gedult.
11. Kastijdt ons Heer met maet,
Geeft niet soo diepe wonden;
Als gy in gramschap slaet,
Verdelght all' onse sonden;
En wilt ons leyden voort
Door uwen Geest en Woordt,
Soo gaen wy in door d' Enge poort. *Amen.*

***Troostelijcke betrachtinge van de woorden Christi, Joh. 20. vers 17.
Ick vare op tot mijnen Godt ende uwen Godt, &c.***

Op de voyse: *Een Plantsoen schoon boven allen.*

1. *Als ick als een Duyve kirre,
Om dat my de ziele smert,
Legh ick stracks een bundel Mirre
Op 't benoud' en flaeuwe hert.*
2. *'t Mirre bundelken gebonden
Door mijns Heeren eygen handt,
Waer meed' hy die diepe wonden*

Van sijn Broeders sacht verbandt.

3. Door die uyt-verkooren Vrouwe,
Die de Heer dees' boodtschap gaf,
Aen sijn Vrienden die van rouwe
Waren tot bezwijckens laf.

4. 'k Gae tot mijn en uwen Vader:
'k Vaer tot mijn en uwen Godt,
Alles heyls Fonteyn en ader
Vindt mijn ziel in dit gebodt.

5. d' Algenoeghsaem Godt en Heere
Is mijn Godt, wat feylt my nu?
Niets is dat ick meer begeere,
Godt ick hebb' genoegh aen u.

6. Laet de wereltd gaen op stelten,
Laets' aen duygen vallen vry,
Laet de Elementen smelten,
Laet de Hem'len gaen voor by:
7. 'k Weet dat gy sult altijd blijven,
Eeuwigh zijn mijn Godt getrouw,
Noyt en sal den tijdt u drijven
Tot verand'ringh of berouw'.
8. Maer mijn Godt het raectt my nader,
Dat uw' Soon oock heeft geseyd,
Dat g' om sijnen 't wil mijn Vader
Zijt en blijft in eeuwigheydt.
9. Soo en ben ick dan geen Weese,
Maer ick hebb' een Vader goet,

Die ick sonder schrick en vrees
Als een kindt vertrouwen moet.

10. Dien ick dienen moet en eeren,
En in al zijn onderdaen,
Vader wilt u Kindt doch leeren
Recht in uwe wegen gaen.

11. Eenigh Eeuwigh Vader, Soone,
Wat is dit voor een genae?
Wat een eere, wat een Kroone
dat ick u soo nae bestae?

12. Dat uw' Vader is de mijne,
En wy Broeders onder een,
Dat gy door uw's stervens pijn

Wy uw' erfdeel maeckt gemeen.

13. Hoe ick dan kom eer te sterven,
Hoe mijn uur-glas eer verloopt,
Hoe ick naerder ben te erven
't Goet daer op mijn ziel nu hoopt.

14. d' Hoope sal my niet bedriegen,
Dat getuyght mijn hert en sin,
's Vaders hert en kan niet liegen,
Maer uw' herte noch veel min.

15. Sendt gy my hier straf of zegen,
Quaet of goet, ick nemet aen,
Enckel goetheydt zijn die wegen,
Die gy goedt vindt in te gaen.

16. Abba Vader sal ick spreecken,
Als ick treed' in 't duyster dal,
Als de tongh al is bezweecken,
't Hert noch Vader seggen sal.

17. Vrienden wilt dees Mirrh' gebruycken,
 Als gy u in flauwte vindt,
 Want sy doet het hert ontluycken,
 Als men s' op de borste bindt. *Amen.*

Cantic. 1 vers 23. *Mijn Vriendt is my een bundelken Myrrhe, dat tusschen mijne borsten hangt.*

Nieuwe vermeerderingh van den lesten Druck.

Wellekomst gezangh aen Sijn Hoogheydt, mijn heere den Prince van Orangien, staende op het weder-keeren, na de veroveringe, van de machtige stadt Breda.

Op de voyse: Schoonste nimphe van het, &c.

*Welkom, welkom, machtigh Vorst // Uyt de borst
 Roepen wy u vrolijck tegen,*

Elck van ons zijn vreught bewijs // En Godt prijst
Voor het Heyl door u verkregen.

2. Elck nu even staet verbaest // Dat soo haest
Is gevallen in uw' handen,
Door Godts zegen en gena' // Uw' Breda,
't Rabba van ons doodt-vyanden.

3. Niet door honger aen-getast // Niet verrast,
Niet gekocht, niet op-gegeven,
Door een Guarnisoen verveer // Maer u zweert
Heeftse braef daer uyt gedreven.

4. David kreegh een Goude Kroon // Swaer en schoon,
Als hy Rabba had gewonnen:
't Meeste werck hadt Joabs handt // Al aen kandt,
Maer gy hebt van voor begonnen.

5. Als een Leeuw op 't strijden heet,
Moedigh treet,

- 't Vier hem glinstert uyt sijn oogen,
 Soo zijt gy grootmoedigh Heldt // Eerst in 't Veldt,
 Voor u Leger heen getoogen.
6. Als een Leeuw verneemt een vier // Vlucht het dier,
 't Hane-kraeyen kan hem jagen;
 Maer geen vyer oft geen geluyt // Komtter uyt,
 Dat in 't minst, u doet vertsagen.
7. Al des Vyandts vier en vlam // Noyt en nam
 U het hert. Noyt voor 't gedonder
 Van 't Geschut, soo kleyn als groot // Gy verschoot:
 Maer gy trad daer midden onder.
8. Als gy ginght int meest' gevaer // Hier en daer,
 Tranen vloogen uyt ons' oogen!
 Kou' zweet-drup'len hingen zwaer // Ons aen 't haer;
 Maer geen vrees' heeft u bewoogen.
9. Godt die op de Pincen let // En haer set

- Tijdt van leven en regeeren,
Heeft (sijn Name zy gelooft) // Van uw Hooft
Alle onheyl willen keeren.
10. 't Heeft de goede Godt behaeght // Dat gy draeght
d' Eere-kroon, nu soo bepeerelt,
Met Breda. Dat haren glans // Schijnt althans
Door de gantsche wilde Wereldt.
11. Seecker dit Bredaes gerucht // Gants beducht
Maecken sal dien grooten Roover,
Spanjen stellen in rumoer // End' in roer
Al sijn Landen herwaerts over.
12. d' Heldt die in een tijdt soo kort // Sulcken Fort
Met Gods hulp heeft konnen dwingen,
Moet door Gras en Kooren gaen // En voortaan
Over de hoogste Muuren springen.
13. Machtigh en geluckigh Heer // Geeft Godt d' eer,

Want hy heeft voor u gestreeden:

Godt is 't die in uw' geweldt // Heeft gesteldt

Uwer Vyandts sterckste Steden.

14. Voert voortaan des Heeren strijdt // Denckt gy zijdt

Herder van sijn lieve Schapen:

Dat hy doch de Wolven quaet // Niet toe-laet

Onder uwen Staf te slapen.

15. Waeght u Vorstelijcke Bloet // Als gy doet

Voor sijn Eer en Leer wilt strijden:

Soo sal Godt in all' gevecht // U sijn knecht,

Altijdt staen ter rechter zijden.

16. Soo sal aller goden Godt // Uw' groot lot

En hoogh huys noch meer verhoogen,

Niet gedoogen dat uw' Staet // Van uw' Zaet

Immermeer werdt afgetoogen.

17. Siet niet aen de slechte groet // Maer 't gemoet

Van ons goede Patrioten,
Die haer hert tot u Persoon // Door Gods Throon,
Angst'lijck hebben uyt-gegoten.
18. Dwinger van den dwinge-landt // Rust nu d' handt,
't Is voor eenmael wel gevochten:
't Landt naer uwe komst verlanght // Komt ontfanght,
Den Lau'rier voor u gevlochten.

Laeckinge en versaeckinge van de wereldd.

Op de voyse: *Als ick als een duyve kirre, &c.*

SNoode wereldd, Satans boele,
Die u tooyt en mooyt altijd,
Op dat elck van u gevoele
Dat gy schoon en lieflijck zijt.

2. Foey, blancketsel ist al t' samen,
Alsmen 't van na by besiet:
Had gy eer gy most u schamen,
Die u kendt en koopt u niet.
3. 't Gout daer van gy schijnt te blincken,
Is by 't licht maer klater Gout,
U Perfuym ruyckt yeder stinckend',
Die niet selfs de neus toe-hout.
4. 't Zijn all' valsche Diamenten,
Die gy aen u vingers steeckt;
't Is bedrogh aen alle kanten,
Wat gy van u schatten spreeckt.
5. Aerdsche wijsheydt durft gy roemen,
Prijzen tot den Hemel toe,
d' Alderwijste dorste 't noemen
Ydelheydt, en wasse 't moe.

6. 't Gaet den wijsen als den dwasen,
d' Een die sterft als d' ander doet,
Men vergeet de kloecke basen
Even als den slechten bloedt.

7. Wellust durft gy schoon voor-leggen
Als een dronck van 't beste vat,
Salomon die placht te seggen,
Dat hy s' was tot walgens sat.

8. Wie kan sulcken dranck bewaren,
Die van selfs in 't vat versuurt,
Wellust onlust placht te baren,
Alsse wat te lange duurt.

9 Staet en hoogheydt durft gy zweeren,
't Zijn als pluymen op den hoet:
Maer 't zijn lasten en geen veeren,
Op een trouw en vroom gemoet.

10. Slaept een Heer op sachte pluymen,
Moeyt' en angst staen voor sijn bedt,
En die plaets sy selden ruymen,
Als op schildtwacht daer geset.

11. Wist een mensche wat al sorgens
In een Kroon is in gewrocht,
Hy behieltse niet tot 's morgens,
als s' hem 's avondts wiert gebrocht.

12. Siet men voorts u ander dingen,
't Puyckjen van u Poppe-kraem,
't Zijn gecierde beuselingen,
Slechts den Kind'ren aengenaem.

13. Gy verheft des Rijckdoms waerde,
Of die waer het hoogste goet,
't Gout en is maer blinckend' aerde,
Dat op d' aerd oock blijven moet.

14. Rijckdom is geen trouw geselle,
Sy en volght niet in de doodt;
Soo en ontrouw' dats' in de Helle
Dickwils haer besitter stoot.
15. Jonge luyden durft g' aenprijsen
Het misbruycken van haer Jeught,
Datse niet te vroegh en grijsen,
Door 't betrachten van de deught.
16. O vervloecte Toveresse,
Die soo menigh Mensch bederft,
Die de valsheydt van u lesse
Niet en merckt, voor dat hy sterft.
17. Jonckheydt is soo brosch en teeder
Als een op-geloocken bloem,
Die vervalt door 't minst onweder,
En verliest al haren roem.

18. Schoone luyden leert gy prijcken,
Met dit fraeyen Lemen-huys,
En het selve wel bestrijcken
Met u toe-gemaect Ceruys.

19. Schoonheydt, gifte der natuure,
Is te wonder haest geraeckt,
En noch is van minder duure,
Die uw' Konst en verwe maeckt.

20. Kinder-pockjens konnen schenden
't Aldersoetst' en schoonst' aenschijn:
'k Wensch dat schoone Menschen kenden,
Wat sy dragen voor fenijn.

21. Daers' haer selven meed' vergeven,
En een ander aldermeest:
Meenigh Maeght waer kuys gebleven,
Waerse niet soo schoon geweest.

22. Luyden die van meerder soorte
Zijn als de gemeene man,
Stelt gy voor haer eel geboorte,
Dat het hert haer zwell' daer van.
23. Maer 't is ydelheydt te pralen
Met quartieren en geslacht,
Oude wapens voort te halen,
Alsmen d' edel deught veracht.
24. Cham was een van Noachs soonen,
Die de wereldt hadd' alleen,
Doe hy dost sijn Vader hoonen,
Ginck den knecht der knechten heen.
25. Dit zijn meest de schoone nieten,
Die gy soo te proncke stelt,
'k Wilse niet te geef genieten,
Dies my met geen koopen quelt.

26. Gy en sult my niet verkloecken
Met uw' opgesmockte waer;
Wilt ghy and're koopers soecken,
'k Wensch dat Godt die oock bewaer.

I Johan. cap. 2. verss. 15, 16, 17.

Hert-grondelijcke suchten van een Christen, zijnde in swackheydt des lichaems en des gemoedts.

HOort mijn trouwe Salighmaecker,
Hoort mijn slapeloose waecker,
't Suchten van mijn hert ontstelt,
Dat als Was in my versmelt:
Laet mijn krachtigh, klachtigh smeecken,

Door de dicke wolcken breecken,
Laet u oor niet zijn gestopt,
Doet my op, die angstigh klopt.

Laet u mededogen blijcken,
Want gy zijt in dier-gelijcken,
Sonder sond' versocht geweest,
Hebt geweent, gesucht, gevreest:

Heer gy weet, wat 't is te strijden,
Beyd' in ziel en lijf te lijden:
't Bleeck wel aen u bloedigh zweet,
Dat gy bang' aenvechting' leet.

Doen een Engel u quam stercken,
Dat gy moedigh af soud' wercken
't Werck van onse zaligheydt,

Met u will' u op geleydt.
Helpt my arm elendigh mensche
Die alleen u hulpe wensche;
Toont my eens u soet gesicht,
Dat mijn zware hert verlicht,
Ach mijn Godt! wat sal ick seggen?
Uwe oogen sien my leggen
Op mijn leger uyt-gestreckt,
Daer gy my hebt toe-gedeckt.
Met een sieckt' seer zwarelijcke,
En met een gevarelijcke,
Dat na allen oogen schijn,
Ick wel niet langh hier mocht zijn.
Ick verdorre en verdwijne,

Door een over-groote pijn,
Die door all' mijn leden kruypt,
En mijn 't bloedt van 't herte suypt.

Die my 't sap soo heeft ontogen,
Dat mijn beend'ren heel verdroogen,
Als des Soomers 't dorstigh Landt,
Dat der Sonnen hitt' verbrandt.

's Nachts als Vee en Menschen rusten,
Soud' my oock wel slapens lusten,
Maer die pijlen die gy schiet
In mijn vleesch, gedoogen 't niet.

Denck ick 't bedd' sal my verquicken,
Sware droomen my verschricken,
Doen my beven 't hert en d' huyl,

Perssen 't bange zweet daer uyt.

Lust en appetijdt om t' eten,
Hebben my voorlangh vergeten,
Noyt verneem ick honger graegh
In mijn gantsch verdorven maegh.

'k Kan geen goede spijs gebruycken,
Menighmael de lucht niet ruycken
Van die kost om hare kracht,
En haer smaeck wordt meest geacht.

Noch sie ick u oogen blicken,
Uwen booge op my micken,
En 't geschut daer op geleydt,
Dat de ziel en 't lichaem scheidt.

Wilt gy dan alsoo verbolgen,

Eenen dorren halm vervolgen?
Heel u rustingh trecken aen,
Om een vliegend' bladt te slaen?
'k Ben doch niet van herd' gesteente,
Maer van vleesch en brosch gebeente:
Wat is noodigh sulck geweldt,
Daer ick ben alreets geveldt?
Houdt maer in u Geest en aessem,
En mijn leven als een waessem,
Als een woordt en los gerucht,
Sal verdwijnen in de lucht.
Maer, o Heer! wat sal 't dan wesen?
Werdt u name oock gepresen,
En verkondight uwen lof

Van de dooden in het stof?

Werden uws wonder wercken
Onder d' aerde, onder sercken,
In het stille graf verhaelt?
De beloften daer betaelt?

Neen mijn Godt, maer sy die leven,
Konnen u noch eere geven,
Uwe daden overluydt
Roepen door de wereldt uyt.

Konnen uyt haer zielen-koffer
U toe-brengen 't daeg'lijcks offer,
't Welck gy in genaed' beweeght,
Gunstigh te ontfangen pleeght.

Soo nu mijn danck-offranden,

Die ick doe met hert en handen
In mijns Heeren Jesu naem,
Zijn voortaan onaengenaem.

Neemt my wegh na u behagen
In de helfte van mijn dagen;
Want ick wensch geen leven meer
Dan alleen tot uwer eer.

's Levens lust met haer gebreecken,
Pleeght my diep in 't hert te steecken;
Maer door all' mijn tegenheydt,
Hebb' ick die adieu geseydt.

Laetse doch niet wederkeeren,
Wiltse verre van my weeren,
Datse my als 't sterven naeckt,

't Sterven niet te bange maeckt.

Want ick voel my noch behangen
Met de vreese voor het prangen,
Voor het perssen van de doot,
Als sy geeft den lesten stoot.

Als ick hebb' die zwacke vlagen,
Denck ick dickwils heel verslagen,
Waer ick door dien herden strijdt,
Daermen soo veel smert in lijdt!

Maer als gy my weer verstercket,
U genade in my wercket,
Vind' ick my soo seer gehart
Dat ick selfs de doot uyt-tart.

Wilt my langhs soo meer verkloecken,

In dit lang' en bang besoecken,
Dient de maet van mijn gedult,
Dickwils weder op-gevult.

Anders soud' ick aerd-worm nietigh,
Worden onder 't kruys verdrietigh,
En door onverduldigheyt
Quetsen u getrouwigheydt.

Salft eens weer u scherpe nepen,
Pijnlijck als Leeuwen grepen,
Laet my met dees' felle pijn
Niet altijd beladen zijn.

Die aen stucken breeckt mijn leden,
Soo ontroert 't verstandt en reden,
Datse my door groot geweldt,

Half als buyten sinnen stelt.

O wat ist een harde saecke!

Als ick mijnen Godt genaecke,

Voor sijn Throon my neder-werp,

Dat als dan door pijnne scherp

All' mijn sinnen en gedachten

Die behooren op te wachten,

Wierden t' eenemael verstrooyt,

Latend' my het hoofd berooyt:

Alse soo daer heenen dwalen,

Datse niet zijn weer te halen,

Soo dat droeflijck werdt belet

All' mijn aendacht in 't Gebedt.

'k Hebbe dickwils Heer almachtigh,

Dit verdriet met woorden klachtigh,
En mijns herten droefheydt groot
Uytgestort in uwen schoot!

Laet my doch die gunst verwerven,
Dat ick tot, en in mijn sterven,
Houden mach in toom en bandt
Mijn gedachten en verstandt:

Laet my die soo langh gebruycken,
Tot dat my de oogen luycken,
Tot dat ick door 't duyster dal
In u licht in-treedden sal.

Laet my troost'loos niet versticken,
Wilt al voorens doch verquicken
En verheugen mijn gemoet,

Dat gy nu oock suchten doet.
's Lichaems zwackheydt waer te dragen,
Hadd' gy niet met een geslagen,
En gewondet mijnen geest,
O die wonde treft my meest!
En ick weet geen mensch te vinden,
Die dees wonde kan verbinden,
Die van stanck en etter vloeyt,
En mijn ziele soo vermoeyt.
Datse met het pack beladen,
Van haer sonden en misdaden,
Swaer gedrukt en seer gearst,
In dees' droeve klacht uyt barst:
Koom ick dan, o Godt te spade!

Sal de deur van u' genade
Altijdt vast gegrendelt staen?
Nimmer voor my open gaen?
Ben ick eeuwich uyt-gesloten?
Van u aenschijn wech gestoten?
Is u ontfermhertigheydt,
Gantsch verkeert in toornigheydt?
Ach! ick hebb' met eygen handen
't Vyer uw's toorns op doen branden,
't Welck nu blaect met sulcken kracht,
Dat ick heel daer door versmacht!
Om dien brandt weer uyt te lesschen,
Maeck ick al mijn tranen flesschen
Ledigh van haer bitter nat,

Stort heel uyt mijn water-schat!
'k Wensch van herten, dat mijn oogen
Altijdt traenden, sonder droogen,
'k Wensche dat mijn vochtigh hoofd
Noyt van water wierdt berooft.
Want bekeerde sondaers tranen,
Plegen Heer u aen te manen
Tot het geven van pardoen,
Om het kostelijck rantsoen:
Dat voor haer u lieven Soone,
Hangend' aen het Kruys ten toone,
Heeft betaelt en op-geleydt
Aen uwe rechtveerdigheydt.
Immers ben ick een van deese,

Waerom beef ick dan van vreesse,
Dat gy noch van my de schult
En betaling' eysschen sult?

Heeft voor my voldaan mijn Borge,
Waerom trill' ick noch van sorge,
Dat ick selfs mijn quaet bedrijf
Boeten moet met ziel en lijf?

Ick geloov', maer komt te bate
Mijns geloofs, seer kleyne mate,
't Welck ick vind' in desen staet
Minder als een mostaert-zaet.

Wilt 't gekroockte riedt niet breecken,
Maer eens tot mijn ziele spreecken,
Weest gerust en wel gemoet,

All' u schulden zijn geboet.

Hoord' ick in mijn oor eens klincken,
Voeld' ick in mijn hert eens sincken,
Dese stemm' en soet geluyt,
Soo waer al mijn klagen uyt!

Want mijn suchten en mijn treuren
Sal en moet soo lange duuren,
Tot dat dit verquickend' woordt
Mijn benaeuwde ziele hoort:

Want ick weet dit vast te vooren,
Dat ick eeuwigh ben verlooren,
En verwesen tot de Hel,
Als des Satans medt-gezel:

Soo gy my betreect in 't oordeel,
Soo my daer niet streckt tot voordeel,
Soo my niet en komt te goet
Mijnes Heeren dierbaer bloedt:
Maer dit bloedt komt my te stade,
Als ick ziel en lichaem bade
In dees' vrye Bloedt-fonteyn,
Wordt ick als een sneeuw soo reyn:
Soo gesuyvert door die looge,
Dat u vriendelijcke ooge
Geen besoed'ling hier of daer
Aen my siet of wordt gewaer.
'k Hoop van u te zijn gevonden,
Schuylend' in mijn Heylandts wonden:

Als uw's toorens ongeval
Heel de wereltd treffen sal.

Daer sal my niet quaet genaecken,
Vonck of vlamme niet aen raecken
Van het vuur, 't welck eens gestooct
Eeuwigh sonder eynde smooct.

Doet mij ziel dit doch gevoelen
Nae haer anghstigh droevigh woelen,
Stelt haer eens in seeckerheydt
Van haer heyl en saligheydt.

Dat s' uyt dees vervallen Cluyse
Willigh en getroost verhuysse,
Zijnd' als met uw' handt geleydt
Na de rust voor haer bereydt.

Ziel zijt in dees' hoop' te vreden,
Rust op Gods barmhertigheden,
Treckt den droev'gen treur-sack uyt,
En verciert gelijk een bruydt,
Opgeschort en wel te voete,
Treed' u Bruyd'gom te gemoete:
 Dien gy, sonder vleck of smet,
Reyn sult worden voorgeset;
Die u, tot u vol genoeg,
Weer sal by u lichaem voegen:
 Als het sal verheerlickt zijn,
En verlost van sieckt' en pijn,
Vry van wonden en van stramen:
Komt Heer Jesu, komt doch, Amen.

Swanen-zanck, van een geloovige ziele, voor haer scheyden uyt het lichaem.

Stemme: Mijn harp bekleedt met rouwe.

Witte Zwaen, die van te vooren
Geeft soo dooven klanck
En ontrent de doodt laet hooren
Een seer soeten sanck:
Sal mijn ziel snee-wit gewassen,
In het bad soo dier,
Sanck en danck oock niet wel passen
Eer sy scheyt van hier?

2. Ziel het koyken sal haest breecken,
Dat u hier besluyt,
Haest sult gy den hals op-steecken,
En vry vliegen uyt,
Als een duyf haer vlercken roeret
Om de lucht te slaen,
Sult gy werden op-gevoeret
Daer gy komt van daen.

3. Wacker op dan voor u ende
Singht noch eens een Liedt,
Nu gy 't lest van u elende
Dicht voor oogen siet;
d' Schippers, als sy d' Haven naecken,
Of een goede ree,

Plegen vreughde-sanck te maecken,
Dat het klinckt in zee.

4. Raeckt mijn lippen met een koole,
Heer van u Altaer,
Spant gy selfs op mijn fioole,
d' Helder yvers snaer:
Steeckt gy met u eygen aessem
Mijn danck-offer aen,
Dat mijn roock en soeten waessem
Mach naer boven gaen.

5. Godt ick heb wel duysent reden
U te singen Lof,
Meer zijn u barmhertigheden
Als 't ontelbaer stof:

Uwen Hemel druypt van zegen
Meer in overvloed,
Als een geylen rijpen regen
In den somer doet.

6. 'k Sal maer singen van de leste,
Die gy my nu schenckt,
Die de Kroon is van de reste
Als men 't wel bedenckt:
Dat gy my laet gaen in vrede,
In die hoop ontbindt,
dat ick erven sal die Stede
Daer men u oock vindt.

7. Wat soud' my den Hemel helpen,
Soud' gy daer niet zijn?

Niet en kan mijn droefheydt stelpen,
Als u soet aenschijn:
'k Hoop u aenschijn haest t' aenschouwen,
Alsmen 't daer aen-siet,
Daerom al des doodts benouwen
Vrees' of acht ick niet.
8. Komt Doodt vyandt, komt vry heden,
Proeft aen my u macht,
'k Sal u onder voeten treden
In mijns Heeren kracht;
'k Weet dat u dien fellen prickel
Is uyt d'handt gedraeyt,
't Boose scherp van uwen zickel
Is lanck uyt gemaeyt.

9. Wel is waer, gy zijt de laetste,
Die my biedt den strijdt,
Maer ick weet, dat gy de quaetste
Nergens na en zijt
d' Helsche Leeuw heeft dickwils moedigh,
My wel hert gedruckt!
Maer, Godt lof, sijn stormen bloedigh,
Zijn hem niet geluckt.
10. 'k Heb de wereldt moeten wachten,
Die in 't boose leydt,
Die somtijdts dreyght met haer krachten,
En somtijdts weer vleydt;
Maer door haer geweldt of lagen
Ben ick niet geveldt,

Danck zy Godt, die voor de slagen
Als mijn schilt hem steldt.

11. 't Boose vleesch komt my noch nader,
Dat ick met my draegh,
Dien huys-vyandt, dien verrader
Plaeght my alle daegh:
'k Val dan onder, dan weer boven,
'k Hael nu schandt, dan eer;
Godt die eeuwich is te loven,
Helpt en sterckt my seer.

12. Dese hebb' ick onder d' oogen
In Gods naem genaen,
'k Ben oock in dien naem bewoogen
Tegen u te staen,

Sonder schrick of vreese,
Als een Oorloghs-man;
Want gy hebt noch pijn noch peese,
Die my schaden kan.

13. 'k Sie den prijs voor my bevochten,
'k Sie den groen' Laurier,
door de vingeren Godts gevlochten,
Die mijn hoofd vercier:
Godt die my heeft leeren strijden,
En u macht getoont
In mijn zwackheydt t' allen tijden,
Gy zijt waert gekroont.

14. Kroont gy my, gy kroont u wercken,
Die gy doet in my:

Gy sult my in 't lest verstercken,
Trouwlijck blijven by;
Sult my door de doot doen dringen
In uw' hoogh Palleys,
Daer ick steeds u Lof sal singen
Voor behouden reys. *Amen.*

2 Timoth. cap. 4. verss. 6, 7, 8.

WAnt ick worde nu tot een dranck-offer geoffert, ende de tijdt mijner ontbindinge is aenstaende.

Ick hebbe den goeden strijt gestreeden, ick hebbe den loop ge-eyndight, ick hebbe het Geloove behouden.

Voorts, is my wech-geleght de Kroone der Rechtveerdigheyt, welke my de Heere de Rechtveerdige Rechter in dien dagh geven sal: ende niet alleen my, maer oock alle die sijne verschijninge lief gehad hebben.

**Lijck-klachte over de doodt van den eerwaardigen, Godtsaligen,
wel-geleerden, D. Hermanno Ribbio, in sijn leven trouw Herder ende
Leeraer der gemeynte Jesu Christi tot Utrecht, in den Heere
ontslapen, den 11 october, 1622.**

HERMANNUS, 's Heeren Man,, in 's Heeren werck kloeckmoedigh,
Meer als ick seggen kan,, is ons eylaes te spoedigh

Ontogen door de doodt, ontogen veel te ras,
Die om sijn diensten groot, ons noch soo noodigh was:
Gy al die hier van weet, laet u Traen-aders vlieten,
Helpt my met tranen heet, sijn koude graf Begieten,
Gy al die gaerne saeght, het best van Godts Gemeent',
Hebt reden dat gy klaeght, en dit verlies beweent.
Voorwaer een groot verlies, want door sijn stem en deugde
Gods kerke groeyd' en wies, dies wy ons t'saem verheugde
Maer door sijn droeve doodt, is nu de vreught gestoort,
En in den swarten schoot, van d' aerde gantsch versmoort!
d' Aerd' nu sijn Lichaem heeft, tot dat het sal verrijsen,
De Ziel hier boven leeft, om eeuwigh Godt te prijsen,
Waar meed' de vroome Ziel, hier steeds was in de weer,
Tot dat het lichaem viel, door kranckheyt gantsch ter neer.
Selfs in die droeve nacht, de leste van sijn leven,
Als hem sijn meeste kracht, en sterckheydt had begeben,

Songh hy als Zwanen-sanck veel Davids Psalmen soet,
Wel met een swack geklanck, maer uyt een sterck gemoet.
Ja als men nu bevond, des doodts bekende streecken,
Als d' honigh-soete mond' geheel begon te bleecken,
En als der tongen band, al swaerlijck wierdt geroert,
Heeft hy als Predikant, des Heeren woordt gevoert:
Hy sprack sijn Kinders aen, met vriendelijcke woorden,
Met Vaderlijck vermaen, die dit adieu aenhoorden:
Haer Vaderlief en waerd', met herten gantsch benouwt,
Met d' hooven na de aerd', met d' oogen nat bedouwt!
Wy hoorden al te saem, in plaets van hem te troosten
Sijn reeden seer bequaem, de spreucken en propoosten,
Van sijn geleerde tongh, en lippen liefgetal,
Sijn leste woordt door-drongh ons herten al te mael.
't Scheen dat ons herten laf, ons t' eenemael besweken,
Als hem sijn spraeck begaf, en als wy sagen breken

Sijn schemerend' gezicht; ons' oogen my gelooft,
Die wierden van haer licht, en klaerheydt als berooft!
Wy stonden als versuft; verruckt en op-getoogen,
't Scheen dat al ons vernuft, was in de lucht gevlogen!
Wy sagen stijf en strack' hem tot op 't leste aen,
Hy gaf een soeten snack, en daer mee was 't gedaen!
Daer mede wierdt den bandt, van ziel en lijf gebroocken,
En met een droeve handt, sijn oogen toe-geloocken,
Daer mede was gepropt, dien wel bespraecten mondt,
Die nimmer was gestopt, die altijd open stondt:
Die als een klaer Fonteyn, van suyver leere vloeyde,
Waer meed' hy groot en kleyn, als met een dau besproeyde.
Och dat dien klaren vloet, verstopt is binnen 't Jaer!
Och! dat om geldt en goedt, noch weer te krijgen waer!
Sijn tongh en vroom gemoet, in 't bidden seer aendachtig,
In 't troosten wonder soet, in 't straffen wonder krachtig.

Ick doe een dwasen wensch, de droefheyt heeft de schult,
Gods handt, betaemt den mensch, te dragen met gedult.
't Waer geen gewenste saeck, voor desen Man des Heeren,
Uyt 's Hemels groot vermaeck, in 't tranen-dal te keeren;
Hy heeft sijn dagh-werck af, gewrocht tot aen de doodt,
Dies rust het Lijf in 't graf, de ziel in Abrams schoot.
Migunt dien trouwen Helt, niet 't eeuwige saligh rusten,
Daer naer hy met geweld, en hertelijcke lusten,
Soo vierigh heeft getracht, daer na hy heeft gejaeght.
Daerom hy heeft veracht, al wat het vleesch behaeght.
Maer och des Heeren Oogst, heeft al te veel verloren,
Want hy tot hulp en troost, der Kercke scheen gebooren,
In dees bedroefden tijdt, in dees gedeelde Stadt,
Och dat soo kleyn respijt, dien grooten hulper had!
Hy was van soeten aerdt, met deughden over-gooten,
Voor moeyten onvervaerdt, in arbeydt onverdooten,

Van wandel vroom en slecht, gantsch zedigh van gewaet,
Van herten gantsch oprecht, seer vriend'lijck van gelaet:
Vyand van ydel' eer, sachtmoedigh, goedertieren:
Party van valsche leer, gantsch lieflijck van manieren.
Doch waer toe hier verhaelt, dat al de wereldt weet?
Ick si mijn pen verdwaelt, door rouw en herten leet.
Wanneer men hooglijck prijst een schat die is verlooren,
Terstont de droefheynt rijst veel hooger dan te vooren;
Dies wil ick laten of, met al te lang geklagh,
Sijn welbekenden lof te brengen aen den dagh.
Maer eer ick desen draedt geheel kom af te breken,
Soo dunckt my goeden raedt, u t'samen aen te spreken,
Die om dien weerden Man, het hert vol droefheynt draeght,
En die oock nu en dan u natte oogen vaeght.
Draeght Christelijcke rouw, houd maet in 't treurig weenen,
Want uwen Herder trouw, is maer gegaen voor heenen,

Het oudt betreden padt, hy is nu door de pijn,
Bewoont de schoone Stadt, daer wy all' Burgers zijn.
Soo sijn geselschap soet, u pijnlijck valt t' ontbeeren,
Wel volght hem op de voet, gy sult by hem logeeren,
Volght hem op d' effen straet, die hy met woorden prees,
En die hy inder daedt, u met sijn wercken wees.
Hy gaf ons noch voorwaer, doe wy hem lest-mael hoorden
Een suyver exemplaer, van Gods gesonde woorden,
In dit sijn leste werck, was hy in woorden rijck,
Van stem noch soet en sterck, nu is de Man een Lijck!
Gelijck een snellen stroom, is wech gevloeyt sijn leven,
Gelijck een lossend oom, heeft ons de Man begeven!
Siet dat gy ydel Mensch u oogh na boven slaet,
Hoe wel dat naer u wensch, u all's op aerden gaet.
En gy die nu dit Lijck, met droefheydt draeght ter aerden,
En stommelt onder 't slijck, houd steeds in eer en waerden

U Herders al te saem, doet u haer sterven pijn?
Soo houd haer aengenaem, als sy in 't leven zijn.
Een sot acht dan een saeck, als sy voor-by gaet schieten,
Een wijs man neemt vermaek, in 't geen hy mach genieten.
Ick hoop dat Godt de Heer, tot mind'ring' van u smert,
U haest sal geven weer, een Herder na sijn hert.
A M E N .

Noodige Waerschouwinge.

Een danckbaer vroom gemoet, kan sijnen Godt wel prijsen,
Al gaen sijn Lied'ren soet, niet al op Psalmen wijsen:
De wijs en weeght Godt niet, of die is zwaer of licht,
Sijn wacker oogh besiet de kerne van 't Gedicht.
Hy let niet op den klanck van hoog' of lage nooten,
Maer of der lippen sanck, werdt uyt het hert gegooten.
De voys is haest verdooft, den sin komt voor Gods thron,
Daer 't hert den Heere looft, daer is den rechten toon.

B. Busschoff.

Register der lof-sangen ende geestelijcke liedekens.*Morgen-Gebedt.*

O Herder trouw' wiens wacker oogen. *Pag.* 9

Avondt-Gebedt.

Den Avont komt, mijn Godt, dies kom 13
ick.

Gebedt voor den Eeten.

Heer die verzadight al wat leeft. 16

Gebedt naer den Eeten.

Laet ons den heer eendrachtigh loven. 19

Klaegh-Liedt.

Och oft mijn hoofd vol waters waer 23
gegoten.

't Samenspraeck tusschen Christus en sijn Gemeente.

Hoe langh hebt gy o Heer beslooten. 29

Klaegh-Liedt.

Wat is de Mensch eylaes! 33

Af-maninge van gierigheydt ende buyck-sorge.

Och arme wereldts Kindt. 37

Geluck-wensinghe aen mijn Heere den Prince.

Veel gelucks doorluchtigh Heer. 39

Klaegh-Liedt van den droevigen val Adams.

Eylaes waer toe is 't menschelijck 43
geslacht.

Nieuw-Jaers-Liedt.

Lof, prijs en eer. 46

Gedenck-Liedt van de Laetste Woorden Christi.

Wel aen mijn Ziel wilt doch ontfangen. 52

Gedenck-Liedt van de ontfanckenisse Jesu Christi.

Noyt soo grooten wonder-daedt. 58

Troost-Liedt tegen den schrick des Doodts.

Wat is 't o mensch! dat u soo seer ontsteldt? 62

Klachte der Nederlandtsche Kercke.

Eertijds pleegh ick wel te groeyen. 65

Bruylofts-Liedt.

't Houwelijck is een goede saeck. 70

Bruylofts-Liedt.

Heere Godt, barmhertigh Vader. 74

Een Lof-sangh des Heeren.

Geloofst zy Godt, die my heeft 79
uyt-verkoren.

Gedenck-Liedt over de Geboorte Christi.

Geen vreughden-rijcker nacht. 83

Danck-Liedt van het Heiligh Avondtmael.

Mijn ziele die nu zijt. 87

Geestelijck Mey-Liedt.

Hoe lustigh en hoe groen. 91

Af-maninge van de Liefde der Wereldt.

Al watmen hier in dese wereldt vindt. 96

*Klaegh-Liedt over de gemeene schade
Josephs.*

Groote Godt, die d' Aerdsche Goden. 98

*Gedenck-Liedt van de Opstandinge
Christi.*

Eer dat de Sonn' haer snelle Paerden. 116

*Klaeghlijcke aenspraecke der
Nederlanden tot Godt.*

In ons, in ons, o Heer, in ons en is geen 121
magt.

Bruylofts-Liedt.

't Houw'lijck is een droevigh spel. 125

Christelijcke Meditatie in sieckte.

Gy die moede zielen stercket. 127

*Troost'lijke betrachtinge van de Name
Jesu.*

Als een uyt-gestorten Balsem. 134

Gedenck-Liedt van de Besnijdinge des Heeren.

d' Achtste Sonn' was opgeresen. 139

Gedenck-Liedt van de Hemelvaart Christi.

Als Gods gehoorsaem lieve Soon. 143

Van de Weder-komste Christi ten Oordeel.

't Zy dat ick slaep, 't zy dat ick waecke. 148

Klaeghlijcke aenspraecke aen het Landt.

O Sorgeloose Landt. 154

Troost'lijcke betrachtige van de woorden Christi.

Als ick als een Duyve kirre. 160

Wellekomst aen den Prins van Oranjen.

Welkom, welkom, Machtigh Vorst. 165

Versaeckinge van de Wereldt.

Snoode wereldt, Satans boele. 170

Hert-grondelijcke Suchten.

Hoort mijn trouwe Salighmaecker. 177

Zwanen-sanck van een geloovige Ziele.

Witte Zwaen die van te voeren. 197

Lijck-klacht over H. Ribbium.

Hermannus 's Heeren Man. 207

FINIS.